

HASŁO

PODWAWELSKIE TYGODNIK BEZPARTYJNY

Prenumerata miesięcznie 1.35 zł. —
Kwartalnie 4.00 zł. — Półrocznie 8.00
—: Rocznie 16.— złotych. —:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, ul. Stolarska 6 Tel. 11018
KONTO CZEKOWE P. K. O. Nr. 409-580.

CENY OGŁOSZEŃ.
1. strona wiersz $\frac{m}{m}$. 75 groszy.
Kronika . 50
Nadesłane . 40
Zwykle . 20

„PAMIĘTAJ, ŻE JEŚLI COKOLWIEK KUPUJESZ U ŻYDA LUB SPRZEDAJESZ ŻYDOWI, DAJESZ MU ZARÓBEK I TYM ZARÓBKIEM POWIEKSZASZ MAJĄTEK ŻYDOWSKI, A ZMNIEJSZASZ NASZ MAJĄTEK POLSKI”

Wytwórnia obuwia „FRANKO” ponownie obniżyła ceny!!!

Zakład Rymarsko-Siodlarski
Ignacy Rybka
w Krakowie, ul. św. Marka 20

wykonuje wszelkie roboty rymarskie, jakoteż różne uprząże sportowe i robocze, oraz przyjmuje wszelkie reperacje. Posiada na składzie walizy, torby, teczki, plecaki, pilki nożne i inne przybory sportowe. Ceny umiarkowane

OBUWIE NAJLEPSZYCH TOWARÓW
RĘCZNEJ PRODUKCJI
Z WŁASNYCH PRACOWNI
PO NAJNIŻSZYCH CENACH
POLECA
WYTWÓRNIA OBUWIA „FRANKO” KRAKÓW, FLORJAŃSKA 29 (w sieni)
NA SKŁADZIE PRZYJMUJE SIĘ
BOGATY WYBÓR!! ZAMÓWIENIA DO MIARY!
OSZCZĘDZAJCIE! — PRZECZ KUPNO DOBREGO OBUWIA!!

NAJTAŃSZY
skład Fornieri i dykt klejonych najlepszej jakości
A. OKRUTNIEWICZA
KRAKÓW, PODZAMCZE 2. KRAKÓW,

Kupujcie u chrześcian!

Nie pozwalajmy znieść Największych i najzasłużeńszych w narodzie!

List Hasła Podwawelskiego do prezydenta m. Poznania p. Cyryla Ratajskiego.

Czcigodny Panie Prezydencie!

Przeżywając duchem wraz z całą Polską wielkie święto wdzięczności dla narodu amerykańskiego przez złozenie hołdu wielkiemu synowi tego kraju Woodrow Wilsonowi, nieugiętemu rzecznikowi Polski, który pierwszy jasno i niedwuznacznie postawił przed światem postulat: „wolna Polska z dostępem do morza”, boleliśmy zarazem, że wobec napaści w przeddzień całej uroczystości przez pisma żydowskie: „Nowy Dziennik”, Kraków, „Chwila” — Lwów na duchem i sercem wielkiego Paderewskiego, nie znalazło się w całej Małopolsce ani jedno pismo codzienne, któreby miało odwagę w zażydzonej i materialnie i moralnie od żydów zależnej dzielnicy naszej, stanąć w obrobie nie szczytnej postaci naszego Mistrza Tonów a fundatora pomnika Wilso-

na. „Hasło Podwawelskie” jako bojowe pismo antysemickie, o kierunku zresztą apolitycznym, aczkolwiek natychmiast zareagowało na haniebną napaść zawsze u nas pewnych bezkarności żydowskich chuliganów pióra, to jednak wpływy jego, jako tygodnika, nie mogły tak dalece sięgnąć jak byśmy sobie tego życzyli, nie w interesie nas samych, lecz by jak największemu odłamowi narodu polskiego wykazać, jak żydzi w Małopolsce nie cofają się przed żadnym środkiem by tyło zohydzić i zdyskredytować ludzi czystych, zasłużonych, o Kraju tylko myślących i dlań pracujących, ofiarnych i do wszelkich poświęceń zań zdolnych, do jakich bez kwestji, ponad wszelką wątpliwość należy niewygodny żydom dla swych potężnych wpływów zagranicą, Ignacy Paderewski.

Dumni jesteśmy, że jako pismo ideowe, nie mające z polityką absolutnie nic wspólnego, stojące natomiast na gruncie czysto narodowym i głoszące ideę odzyskania Kraju na całą Polskę, pierwsi i jedyni z pośród pism Małopolski stanęliśmy w obronie czci i honoru największego i najzasłużeńszego Polaka obecnej doby.

Dumni jesteśmy, że niezależni finansowo od żydów nawet na terenie skorumpowanego przez żydostwo Krakowa, mogliśmy spełnić nasz obowiązek dziennikarski przez obronę

Polaka patrioty, całozyciowego dla Kraju ofiarnika, a męża niedocenionych i niedoścignionych zasług wobec Ojczyzny naszej, przed przewrotną, obłudną i kłamliwą prasą żydowską.

Dumni jesteśmy więcej, że tocząc zaciętą walkę ze żydostwem mimo niezliczone trudności i prześladowania tak ze strony swoich niestety w obecnych czasach, jak i pogroźek i podjudzań ze strony żydów, stać możemy własnym wysiłkiem woli i pracy, niesubwencjonowani przez nikogo, a uważając za swój pierwszy ob-

owiązek: służenie dobrze Ojczyźnie.

W przypuszczeniu, że miasto Poznań, którego Czcigodny Pan jesteś niestrudzoną a tak bardzo zasłużonym gospodarzem, zbiera z okazji mi nionej uroczystości, tak niezwykle podniosłej, głosy prasy polskiej, by je złożył w archiwum, dotyczącem budowy i odsłonięcia pomnika, upraszamy i „Hasło Podwawelskie”, jako biały kruk z ziemi niewoli żydowskiej wcielić zechcieć do powyższego archiwum, za co Czcigodnemu Panu Prezydentowi już naprzód z serca gorąco dziękujemy.

Niechaj kiedyś przyszły historyk, gdy będzie badał życie i zasługi Paderewskiego, nie rozdziela szat z rozpaczy swych, że na ziemi hanbiącej nas wolnych Polaków niewoli żydowskiej, nie znalazło się ani jedno pismo polskie, któreby w dniach dla całej Polski tak podniosłych, miało odwagę cywilną zareagować na brudną, obrzydliwą, ohydą, perfidną a zjadliwą napaść pism żydowskich, które niestety aż za wielką cieszą się u nas wolnością i swobodą, bo prawie, że większą niż pisma nas Polaków, jedynych prawych dziedziców tej ziemi, którzy za i dla Ojczyzny na polach walk krwawiliśmy, a którzy w obawie o Jej przyszłą wolność gospodarczą i polityczną zniewoleni jesteśmy dla niej nadal walczyć bronią antysemityzmu.

Zechciej Czcigodny Panie Prezydencie przyjąć wyrazy serdecznego podziwu dla Pańskiej szerokiej działalności obywatelskiej, a zawsze narodowej, oraz wyrazy najgłębszej czci i szacunku od Wydawnictwa i Redakcji „Hasła Podwawelskiego”.

NAPRAKTYCZNIEJSZY, NAJPIĘKNIEJSZY
I NAJWŁAŚCIWSZY PREZENT TO

MAŁY REMINGTON

Trwały, lekki, przenośny i tani, o niezwykle silnej i solidnej budowie w dowolnych ozdobnych kolorach najnowszy model z tabulatorem zastępuje każdą dużą wzorową MASZYNĘ DO PISANIA.

Niezastąpiony w korespondencji zawodowej, jak i prywatnej: P. P. adwokatów, inżynierów, lekarzy, profesorów, rejentów, literatów, duchownych, przemysłowców, kupców i kształcącej się młodzieży, to najmiłszy podarek dla każdego.

DOGODNE WARUNKI ZAPŁATY

Załączajcie jeszcze dziś nieobowiązującą tego pokazu w

Tow. Przem. Handl. Block Brun S. A.

Oddział w Krakowie ul. Bracka 1. 17 tel. 107 20

MASZYNOWA
PRACOWNIA STOLARSKA
WYROBÓW MEBLOWYCH I BUDOWLANICH
WŁADYSŁAWA STASZEWSKIEGO
KRAKÓW, XXII. JÓZEFIŃSKA 21. TEL. 157-82.

FAMILIJNY DANCING
i BAR „ESPLANADA”

Początek o godzinie 10-tej wieczór, Pierwszorządny Jazzband, prócz tego Fife o'clock w sobotę i niedzielę od godziny 5 do 7-mej wieczór.
Uprasza się o liczne odwiedzanie,

Na tle przebrzmiałych a jednak żywych wspomnień uroczystości Wilsonowskich w Poznaniu.

Żydom niewiadomym jeszcze być mogło, czy wielki nasz Mistrz Tonów Ignacy Paderewski będzie się mógł oderwać od łoża swej ciężko chorej małżonki, zasłużonej twórczyni Polskiego Czerwonego Krzyża w Ameryce, który 42 pań i panien wykształcił w Nowym Jorku i dodatkowo w Paryżu dla Polskiej Armji Autonomicznej we Francji, jako sanitariuszki, i czy będzie mógł pospieszyć do Poznania ako fundator pomnika Wilsona i w uroczystości odsłonięcia go wziąć udział, a pisma żydowskie rzucały się na niego z całą zjadliwością duszy semickiej, by tego wielkiego Polaka nie tylko w oczach swoich własnych czytelników i współplemionców obrzucić jadem swej złości, lecz równocześnie w oczach Polaków zdystryktować zohydzić i ośmieszyć.

Uczynili to dla tego, ponieważ Paderewski zbyt wielkie posiada wpływy zagranicą, we wszystkich niemal stolicach państw, by wpływy te jego niekrzyżowały tajnych planów Polski, dotyczących żydostwa wszechświatowego. Śmiało można twierdzić że najpoważniejszym ambasadorem Polski zagranicą jest nasz wielki Mistrz Paderewski, aczkolwiek przy Mistrzu rządzie nie akredytowany, aczkolwiek nie jest oficjalnym przed-

stawicielem Polski. Niweczając swymi nadzwyczajnymi wpływami niejedne pociągnięcia żydowskie na szachownicy politycznej, stał się Ignacy Paderewski ością w gardle i solą w oku żydostwa i stąd ta bezdennie zjawiona napaść na niego w „Nowym Dzienniku krakowskim i „Chwili” — lwowskiej.

Już w zeszłym numerze „Hasła Podwawelskiego” daliśmy paszkwilantom i oszczercom żydowskim należytą, lecz krótką odprawę. Ponieważ artykuł nasz poruszył dumę narodową w sarkach naszych Czytelników, ponieważ ze wszech stron dochodzą nas głosy oburzenia, że żadne z pism polskich na ziemi małopolskiej ohydnej i brutalnej tej napaści naszego wielkiego Paderewskiego, który wzo-ram być powinien dla każdego Polaka, jak „kochać Polskę, nie połową, lecz całą duszą”, piórem nie odparło z wyjątkiem naszego narodowego, antysemitycznego „Hasła Podwawelskiego”, ponieważ licznie nas nasi Czytelnicy interpelują, byśmy ową zjadliwą na Paderewskiego napaść podali in extenso, aby się zaznajomić, jak żydzi zohydzają naszych największych w narodzie, dla tego tym prośbom ulegamy i artykuł ten za „No-

wym Dziennikiem” dosłownie podajemy.

Równocześnie podajemy powyżej list, wysłany przez Wydawnictwo i Redakcję „Hasła Podwawelskiego”, na ręce zasłużonego prezidenta miasta Poznania p. Cyryla Ratajskiego, oraz poniżej krótkie streszczenie działalności Paderewskiego w czasie wojny na rzecz Polski, sądząc, że spełniamy przez to obowiązek obywatelski i dziennikarski, by wykazać, że na ziemi małopolskiej wychodzi chociaż jedno pismo, które nie pozwala bezkarnie szkalować i błotem obrzucać ludzi wobec Ojczyzny naszej zasłużonych. Sądźmy również, że Czytelnicy nasi z przyjemnością numer ten wezmą do ręki i podadzą go dalej swym znajomym i przyjaciółom, by prawdziwie dać świadectwo, że Ojczyznę i zasłużonych wobec niej Mężów w za wielkiej zachowujemy czci i szacunku, by bezkarnie pozwalać żydowskiemu na polskiej ziemi pasażerom im uragać i pamięć ich bezczęścić.

Napaść ta brutalna a obrzydliwa pism, redagowanych przez perwersyjny mózg żydowskiego dowodzi, że kardynalną koniecznością na naszej ziemi jest mus:

odżyzdzenia Kraju.

Menuet dookoła Paderewskiego.

(Za żydowskim „Nowym Dziennikiem” nr. 175).

Do Polski przybywa były premier Paderewski. Dotychczas niewiadomo, czy przybędzie do Warszawy, czy też pozostanie w Poznaniu. Mistrz reklamy, Paderewski jest tym razem nadmiernie skromny i tajemniczy, a jego otoczenie ukrywa każdy jego krok.

Krają tylko opowiadania, legendy, plotki z rozmaitych kół w połączeniu z pogłoskami o jego dalszej karierze w Polsce. — Przygotowują się do parady organizacje endeckie w Warszawie, chociaż w ostatniej chwili może się zdarzyć, że Paderewskiego będzie oczekiwał z paradą „Strzelec” przy milczeniu prasy endeckiej.

Właściwie jest rzeczą naturalną, że Paderewski pragnie powrócić do Polski. Dwanaście lat nie był już w kraju, stęsknił się więc za Polską. Raz już zorganizował wielką uroczystość przy postawieniu pomnika 500-lecia wojny polsko-niemieckiej pod Grunwaldem, przemieniając to święto w ogólnopolską uroczystość. Obecnie stawia się pomnik Wilsonowi, od którego Paderewski zdolał uzyskać, że wśród 14 punktów znalazł się i punkt o niepodległości Polski i dostępie do morza. Paderewski przybywa atoli do Polski nie tylko celem odsłonięcia pomnika. Kto wie, czy nie chce otrzymać chociażby połowy tych owacji, jakie mi go obdarzono, kiedy przybywał do Warszawy z końcem 1918 roku. Były to jego najszcześniejsze dni w Polsce. Jak triumfator przybywał do Warszawy. Ludzie zaprzęgli się do jego auta, noszono go na rękach.

W owym czasie miał ten wirtuoz, poeta, muzyk, kompozytor — dostęp do Wilsona, Lloyd George'a, Clemenceau'a. Nie zważano na to, że jego żona zanadto miesza się do polityki, przebaczano mu przesadną romantykę, wszak były to osobliwsze czasy, kiedy romantyka stawała się rzeczywisto-

ścią, kiedy marzenia pokoleń były realizowane. I po długich latach romantycy i artyści mieli głos w Polsce.

Dyrektor departamentu w ministerstwie skarbu, Kauzik ukończył konserwatorium muzyczne (był wiodoncelistą), zmarły minister spraw wewnętrznych, Młodzianowski był artystą malarzem, obecny wojewoda, a były minister spraw wewnętrznych Józefowski zajmuje się jeszcze dziś malarstwem, a znany generał i ulubieniec Piłsudskiego, Rydz-Śmigły ukończył akademię Sztuk Pięknych w Krakowie. W owych romantycznych czasach Paderewski oczarowywał Sejm swym talentem krasomówczym. Nie przemawiał, lecz raczej śpiewał, a jak symfonia dźwięczała jego poetycka mowa o szubienicy dla paskarzy...

Cały aparat rządowy był jedną poezją. W pokoju Heleny Paderewskiej (pochodzi od żydów) siedzieli krewni i powinowaci i szukali posad. A dobry Paderewski nigdy nie odmawiał swojej żonie. Tak zdarzyło się, że dzięki pomyśle zamieniono jednego Peplowskiego na drugiego przy wyznaczeniu ministra pracy, tak doszło do tego, że rozmaite figury wałęsały się po ministerstwach przy nominacji nowych urzędników. Ale potem nadszedł okres otrzeźwienia. W sali sejmowej można już było słyszeć przy wstąpieniach Paderewskiego piosenkę z „Pieknej Heleny”: „Jam jest małżonek Heleny...” Zimną wodą oblawał go Witos, radząc, ażeby jego żona nie mieszała się do spraw politycznych. Krytyczne stanowisko wobec niego zajął także ówczesny marszałek Sejmu. Trajpczyński.

I niespodziewanie, kiedy przygotowywał się do wygłoszenia mowy na konwencie senatorów aby się bronić, w kuluarach rozeszła się wieść, że na konwencie obalono rząd Paderewskiego.

Wyjechał chmurny, ale jeszcze pograżo-

ny w marzeniach, że nadejdzie czas, i w Polsce przypomniał sobie o nim i oddadzą mu stanowisko prezidenta państwa. Pozostał w kraju gazetę, dając setki tysięcy subdyjów „Rzeczypospolitej” (redagowanej przez Stróńskiego), by reklamowała jego nazwisko. Nadeszły atoli inne czasy, jego nazwisko wspominano tylko z lekceważeniem. Jego zastępca, Korfanty także upadł.

I prawie w najcięższych chwilach ekonomicznego kryzysu przypominano sobie o nim. Po obydwóch stronach powstała myśl, że w chwili wzrastającego bezrobocia, kiedy wyrasta nowe niebezpieczeństwo opłaciłoby się pomyśleć nad zawarciem pokoju. Wzywa do takiego porozumienia organ wielkich przemysłowców „Przegląd Gospodarczy” z 16 czerwca. Ale to wszystko odbywa się nieoficjalnie. Obydwie strony wstydzą się jeszcze, badają puls celem poznania, z kim Paderewski gotów jest mówić. Obie strony prowadzą dookoła niego walkę.

A w tym momencie, kiedy Paderewski może otrzymać największą i najbardziej wymarzoną prowizję, kiedy opinia publiczna interesuje się czy przybędzie do Poznania, czy też do Warszawy, i gdzie wcześniej, Paderewski zajęty jest osobistym nieszczęściem — chorobą swojej żony, znajdującą się w sanatorium szwajcarskim.

Dziś, jutro przybędzie do Polski, a ze sposobu jego wizyt stanie się jasne, czy prowizja jest dla niego już przygotowana i czy jesteśmy na drodze do porozumienia. Do Poznania przyjechałby niejako do swych dawnych przyjaciół, do Warszawy udałby się po to, aby zrobić ugodę, aby doprowadzić do pokoju w ciężkich dla walczących stron (endecja, sanacja) momentach.

Narazie tańczą wszyscy dookoła Paderewskiego, walcząc o jego osobę.

zaledwie półgębkiem odzywał się szyderczo i strupiejszało o działalności apostoła Wolnej i Niepodległej Polski, jakim był Paderewski w Ameryce. Toż on na cele i dla celów Polski pozyskał b. prezydenta Francji Loubet'a, premiera angielskiego ministra Asquith'a, b. premiera Balfoura karydynała Bourne, księcia Norfolk, Poincarégo, Painlevégo, Francina de Bonillona, Wilsona i szereg wpływowych polityków amerykańskich. — Działalność jego na rzecz Polski była tak wszechstronna, tak zawrotnie swą szybkością kolejności oszołomiająca, że już dnia 25 marca 1916 roku londyński „Daily Telegraph” pisał:

„Podobnie jak Sienkiewicz tak samo i Paderewski, wszechświatowej sławy pianista, porzucił na razie sztukę, aby poświęcić się w zupełności dziełu propagandy na korzyść swego kraju, nawiedzonego wojną”.

Kto, jak my patrzyliśmy na tę olbrzymią praś człowieka artysty, który przez noc przedzierzał się potrafił w polityka działacza, ten w największe wpadać musiał osłupienie. Jak piorun z pogodnego nieba spadały wiadomości dziś prezydent Wilson odręczną proklamacją zarządził — „Dzień Polski” celem zbierania składów na rzecz zmuszonych w trzech armjach walczyć Polaków, jutro: społeczeństwo new - yorskie (najwyższe towarzystwo new - yorskie) urządzi bal polski celem przyjęcia z pomocą „of the Polish - Relief Committee. Uczestnicy Amerykanie wystąpili wówczas w kontuszach a młodzież multimilionerów odtńczyła dziarskiego mazura, który odtąd znalazł prawo bytu wśród śmietanki milionerów amerykańskich.

W maju 1916 roku woła Paderewski do Polaków w Ameryce następującymi słowami ze szpalt pism polskich:

„Redacy! Z dalekiej, ubogiej Waszej Ojczyzny wywiódł was nieustraszoną odwagą polskiego ludu, a kraj ten nowy przyjął Was chętnie. Znaleźliście tu wolność, znaleźliście poszanowanie praw ludzkich i boskich, znaleźliście pracę i zarobek. Staliście się wzorowymi tego państwa obywatelami, a jednak węzłów serdecznych co was łączy z Ojczyzną nie zerwaliście nigdy. Przy wierze ojców stoicie nieustraszeni, nie zapominacie macierzystego języka. Liczbą i siłą stanowicie poniekąd czwartą dzielnicę. Pragnieniem moim gorącym jest zbliżyć się do Was. Myśl o Polsce wielkiej, silnej, wolnej i niepodległej była i jest jedynym celem mego życia. Choć większość lat spędziłem wśród obcych nie sprzeniewierzyłem się jej na chwilę i nie sprzeniewierzę się nigdy. Każdy z Was Polskę kocha lecz nikt jej więcej odemnie kochać nie może.

Przybyłem tu do Was z ramienia Centralnego Komitetu Ratunkowego w Lozannie, na którego czele stoi najzasłużeńszy ze wszystkich żyjących Polaków — Henryk Sienkiewicz.

Przybywam tutaj z wyciągniętą dłońią prosić o pomoc dla kobiet, starców i dzieci, o wsparcie dla wdów i sierot, o chleb dla zgłodniałej rzeszy robotników polskich, którzy dziś nigdzie nie znajdują pracy.

Ojczyzna nasza w gruzach i popiołach. Wojna straszna toczy się na naszej ziemi. Olbrzymi szmat Ojczyzny jest wzbudzony doszczętnie. I oto w takiej chwili przychodzi niby jakiś zebrać wołać o pomoc.

Ale Polska nie tylko taknie chleba; proszę, abyście w obliczu tej niezmiernie klęski, jaka na nasz kraj spadła, — zaniechali waśni, zaprzestali sporów. Szanujcie przekonania szczerze i uczciwie, zapomnijcie urazy, podajcie sobie dłonie, jeśli nie do trwałej zgody, to do wspólnej pracy, za którą Wam Polska na zawsze pozostanie wdzięczna.

Następuje zatopienie „Lusitanii” — przez nury niemieckie. Wilson podpisuje deklarację wojny Niemcom. — Równocześnie prawie dnia 4 lipca 1916 roku prezydenta Francji Poincaré wspólnie z min. wojny Painlevé podpisują dekret do tworzenia Polskiej Armji Autonomicznej we Francji pod rozkazami gen. Archinard. Polski Centralny Komitet Ratunkowy przekształca się za inicjatywą w Wydział Narodowy, organizację polityczną. Wydział ten ogłasza następującą odezwę.

„Ażeby móc akcję polityczną jak

Z niezwykle rozległej a owocnej działalności Mistrza Paderewskiego w Ameryce.

Kiedy w r. 1915-tym przybył Ignacy Paderewski do Stanów Zjednoczonych jako wysłannik Gen. Komitetu Ratunkowego dla niesienia pomocy ołiarom wojny w Polsce, założonego w Lozannie w Szwajcarii z Henrykiem Sienkiewiczem na czele, nie stał wychodźtwa polskiego bezczynnego. Dzięki działalności pp. Antoniego Karabasza, prezesa Zw. Nar. Sokółów Polskich, Piotrowskiego prezesa Zjedn. Polsk. Rzymsk.-Kat., hr. Biskupa Rhodęgo i śp. Smulskiego, bankiera i skarbnika stanu Hlinois, połączone zostały najpoważniejsze organizacje polskie w Polski Centralny „Komitet Ratunkowy”.

W szkołach powszechnych uczono dzieci wyrabiać skarpetki, rękawiczki i swetry, panienki i mężatki wyrabiały je w domach przy każdej sposobności, i wszędzie zbierano fundu-

sze na ołiary wojny w Polsce, „Sokół” zamienił się w „Sokoła” bojowego pod karabinem, szkoły podoficerskie istniały w wielu miejscowościach a dla urabiania opinii wśród Amerykanów wydawano miesięcznik w angielskim języku „Free Poland” (Wolna Polska).

Dnia 15 grudnia 1915 roku rzucił Paderewski na pamiętnym wiecu Sokolstwa w Sokolni gniazda w południowej części Pittsburgha hasło do utworzenia 100 tysięcznej armji polskiej. Ochotników było mnóstwo, — lecz niebyleż armji, któraby ich mimo usilne starania pp. Karabasza, Smulskiego, ks. biskupa Rhodęgo i Piotrowskiego przyjechała! chciała. Nie byliśmy jeszcze modni i ciągle spotykaliśmy się ze zapytaniem: Who represent you? kogo wy przedstawiać?

Przyjazd Paderewskiego był pod

tym względem przełomowym.

Kanad zgodziła się na utworzenie klasy polskiej dla aspirantów na oficerów w Camp Borden, dokąd do pierwszej klasy w zupełnej tajemnicy wyjechało 23 Sokółów, którym nie wolno było nawet żonom zdradzić, dokąd jadą, poci i kiedy po wrócić?

Paderewski stał się odtąd duszą wszelkich poczynani polskich. Mistrz fortepianów zamienił się w mistrza płomiennego żywego słowa. Objeżdżał Amerykę, przemawiał jak natężniony po polsku, z siłą przekonującą, łamiącą po drodze wszelkie przeszkody do Amerykanów po angielsku, na cel ten poświęcał zdrowie poświęcał majątek. Był nieustraszoną, niezłomną; nawet Komitet Obrony Narodowej, co kałem obrzucał wszystko, co się nie zgadzało z jego ideologią socjalistyczną i legionową,

PIJ CIE PIWO

"MARCOWE EKSPORTOWE PORTER

OKOCIMSKIE

W SEZONIE ZIMOWYM
ŚWIĘTOJAŃSKIE

najświeżej rozwinąć i oprzeć na silnych podstawach, ugruntowanych nie tylko na ideowej solidarności całego zorganizowanego wychodźstwa, ale także na jego finansowej sile, ściśle porozumieniu z miarodajnymi czynnikami w Europie, reprezentującymi polityczną wolę i dążność wszystkich trzech dzielnic Polski — zorganizował się dnia 17 sierpnia 1916 roku w Łonie Polskiego Centralnego Komitetu Ratunkowego Wydział Narodowy, który ujął w swe dłonie ster całej akcji politycznej zorganizowanego wychodźstwa polskiego pod wyłącznym hasłem Niepodległości Narodu Polskiego.

Zwołano Sejm Polski do Detroit w r. 1917-tym. Dnia 5 listopada 1916 r. ogłoszono imieniem cesarza niemieckiego i austriackiego manifest o utworzeniu Królestwa Polskiego. S. p. Jan Smulski zdając z tego manifestu sprawozdanie, zakończył je następującymi słowami:

„Wydział Wykonawczy ogłasza uroczysty protest przeciw obmyśleniu przez minifist dwóch cesarzy ujemzianiu i nowemu podziałowi naszej Ojczyzny, wołając o Polskę wolną, niepodległą i całą”.

Protest ten, inspirowany przez Paderewskiego, pierwszy podpisał on sam. W ślad za tym protestem ogłosił Wydział Narodowy na drodze dyplomatycznej, głównie dla Waszyngtonu „że Polska nie stanęła po stronie państw centralnych, że ani na calnie zrezygnowała ze swych praw do wolnej i niepodległej Polski”.

Już wówczas myśl Paderewskiego dojrzała, aby wychodźstwo stworzyło stutysięczną Armię Kościuszki. Ameryka zgodziła się na rekrutację Polaków do tej armii, nie pozwalając jednak rekrutować mężczyzn w wieku poborowym w Ameryce t. j. od 21 do 31 roku. Czternastu oficerów rekrutacyjnych, wśród których znajdował się piszący, rozbiegło się po Stanach Zjednoczonych z okrzykiem: Polacy! Do broni! Kanada używała terenu na wielki obóz koncentracyjny w Nیا garra on the Lake, zwany obóz Kościuszki pod dowództwem kanadyjskiego pułkownika, używając zarazem starych mundurów do umundurowania ochotników. W krótkim stosunkowo czasie odesłano z obozu tego przeszło 36 tysięcy ochotnika w każdym wieku na plac wojny, z czego połowę blisko 18 tysięcy dostarczył Zw. Sokołów Polskich. Cyfra ta byłaby większą, gdyby nie utrudnienia ze strony władz wojskowych amerykańskich, które zaciągnęły Polaków pod swe sztandary zgórą ćwierć miliona, na daleko dogodniejszych warunkach.

W tym samym czasie powstał w Paryżu Komitet Narodowy Polski, — który się przeciwstawił Radzie Regulacyjnej w Warszawie i ją zwalczał jako nie reprezentującą całego narodu. Komitet ten miał dwóch przywódców: Romana Dmowskiego w Paryżu, Ignacego Paderewskiego w Ameryce. Paderewski pozyskuje dla sprawy polskiej przyjaciela Wilsona pułkownika House'a, który silny na niego wywierał wpływ. Tento House oświadczył, „że szczerzy się, posiadając w Paderewskim doradcę nie tylko w sprawach polskich, lecz i innych i że Polacy wyobrażenia nie mają, jakiego Paderewski sprawie polskiej oddaje przysługi”!

Wilson pod wpływem przekonywującego pułk. House i mistrza Paderewskiego ogłasza w Kongresie dnia 22 stycznia 1917 r. pamiętny postulat o Polsce Zjednoczonej, Niepodległej, Samorządnej, z dostępem do morza, co zelektryzowało wszelkie rządy, świat cały, a ugruntowało doniosłość

sprawy polskiej na terenie dyplomatycznym.

Drugi sejm w Detroit w dniach od 26 do 30 sierpnia 1918 r., który zgromadził około 1000 delegatów, a na którym był obecny prezes Komitetu Narodowego w Paryżu Roman Dmowski, słuchał w skupieniu przemówienia Paderewskiego, głębokiem ukochaniem Kraju, natchnionego a zakończył go słowami:

„Delegaci naszego zacnego ludu polskiego w Ameryce, przedstawiciele wychodźstwa, członkowie wysokiego Sejmu. Jakikolwiek podatek na potrzeby kraju wysoki Sejm uchwalił, ja dziś proszę o ofiarę jednorazową, o fundusz narodowy, o dar godny 4 milionów Polaków w Ameryce, pro-

szę o fundusz 10 milionów dolarów.”

Niezapomniane to chwile, co się wówczas działo. Entuzjazm ogarnął wszystkich. Przysięgano, że nikt nie spocznie, aż suma ta zebrana będzie.

Uchwalona i przyjęta jednogłośnie rezolucja brzmiała:

„We wszystkich, w czym naprzód postąpiliśmy we wzmożonej zgodzie zespolonych narodowych kierunków naszego wychodźstwa, w rozbudowie poczucia narodowego wśród warstw ludu, w zabiegach dla nieszczęściem dotkniętego kraju, w jak najściślejszym współdziałaniu z administracją waszyngtońską i całym narodem amerykańskim w wojnie o rozgromienie Germanów i w bojowaniu o nieprzeżądane prawa naszego ludu, nie-

strudzonym mieliśmy przez ubiegłe cztery lata Ignacego Paderewskiego, dla którego zachowamy najszczerze uczucia przywiązania i wdzięcznej pamięci”.

Był to ostatni czyn i ostatnie pożegnanie Paderewskiego przez uchodźstwo polskie w Ameryce przed jego wyjazdem do Paryża i stamtąd do Poznania, gdzie z chwilą jego przybycia wybuchło powstanie.

Takiego człowieka usiłuje wrogi za wsze Polsce żywić żelź i ośmięszyc, a prasa polska w Małopolsce atak ten wojującego żydostwa przemilcza.

Karol Sława-Neyman.

—oś—

Pogromy żydowskie w Grecji przeniosły się na prowincję.

OSIEDLE ŻYDOWSKIE CAMPBELL SPALONE. — W CZASIE POŻARU STRZELANO DO ŻYDÓW. — STRAŻ POŻARNA DO GASZENIA NIE DOPUSZCZONO. — RZĄD WYŚLAŁ SPECJALNEGO DELEGATA. — ODEZWY JEGO NIE ZNAJDUJĄ POSŁUCHU.

Z Macedonii szczerpły tylko nadchodzą wiadomości, które w pełni potwierdzają, że rozruchy i pogromy żydów przeniosły się ze Salonik na prowincję. Tłum około 2000 osób napadł ostatnio żydowskie osiedle campbell pod Salonikami, które spalono. Domy oblane uprzednio naftą i benzyną, poczem zapalono osiedle z czterech stron.

W czasie pożaru strzelano do żydów. Pewną ilość żydów musiano odwieźć do lazaretu, pomiędzy nimi jednego policjanta i jednego żołnierza. Na ulicach potworzono barykady, by Straż Pożarna nie mogła zająć się gaszeniem. Około 100 rodzin żydowskich pozostało bez dachu.

Rząd wysłał min. sprawiedliwości dla przeprowadzenia śledztwa.

W mieście Drama odbywa się zjazd greckich towarzystw nacjonalistycznych. Na zjeździe agitatorzy podburzają do akcji antyżydowskiej. Brak lojalności wobec Grecji, to najpoważniejszy zarzut antysemitów. Władze uczyniły wszystko, by zapobiedz rozruchom.

—oś—

Pogromy w Grecji nie ustają.

GRECKIE PISMA ZRZUCAJĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ROZRUCHYNA ŻYDÓW. — ŻYDZI BRONIA SIĘ KŁAMSTWAMI I FAŁSZEM. — DO SALONIK ŚCIĄGNIĘTO KAWALERJĘ.

Żydzi znaleźli nowe koszty ofiarne, które czynią odpowiedzialne za pogromy. Mają nimi być kupcy greccy, którym nie na rękę konkurencja żydowska. Zawsze u żydów ktoś inny winien. Dzienniki greckie wprost żydów obwiniają o sprowokowanie pogromów. Na to odpowiadają żydzi, że

są lojalnymi obywatelami, przywiązani do greckiej ojczyzny i armii, w której odbywają służbę wojskową ich dzieci i że mają pełny respekt dla duchowieństwa.

Znamy te ich orzeczenia obmyślane na mydlenie oczu, na wylot w Polsce. Nie innymi są w Grecji.

W mieście panuje wciąż panika. Żydzi obawiają się dalszych rozruchów z chwilą, gdy greccy ministrowie opuszczą Saloniki. Cztery dalsze dzielnice żydowskie po spaleniu dzielnic Campbell drżą o swój los.

Wiadomości nadchodzą bardzo szczerpo!

W Rumunii badają, skąd urzędnicy doszli do majątków.

PODOBNE ZARZĄDZENIE ZBAWIENNEM BYŁOBY W POLSCE ODNOŚNIE DO ŻYDÓW. — ZNALEZŁYBY SIĘ PIENIĄDZE NA ZATKANIE DZIURY W WORKU PAŃSTWOWYM.

Parlament rumuński powziął uchwałę, by na mocy specjalnego rozporządzenia poddać zbadaniu majątki prywatnych wszystkich wysokich urzędników państwowych, niewykluczając ministrów, celem ustalenia, jaką drogą majątek ten został nabyty.

Czynności te powierzone zostaną poszczególnym prokuratorom i sądom państwowym.

W razie stwierdzenia nielegalnego

nabycia majątku, odnośny sąd ma przeprowadzić tajną rozprawę, natomiast wyrok ogłoszony zostanie publicznie. Wymiary kar, przewidziane dla nieuczciwych funkcjonariuszów państwowych, będą w nowej ustawie dokładnie określone.

Nie wierzymy, abyśmy w Polsce takich wysokich urzędników mieć mogli, którzyby na swych stanowiskach w nielegalny sposób żerowali. Cho-

ciaż wszystko możliwe.

Sposób ten zastosować nasz Rząd atoli powinien w stosunku do zubożonych w czasie wojny i po wojnie żydów i naszych Nowobogackich i Do robkiewiczów, co na krzywdach ludzkich zbijał majątek.

Napewno, znalazłyby się miliony grube, któreby skarb państwa zapełniły!

—oś—

Godzinowy fundusz żydowski na podbój Hiszpanji.

ZBIERAJĄ GO ŻYDZI W AMERYCE. — SUMA MA OSIĘGNAĆ 10 MILJONÓW ZŁOTYCH.

Dobrze było Hiszpanji, dokąd istniał zakaz osiedlania się w niej żydów. Nie znała sprawy żydowskiej. Dziś, kiedy jej granice otwarto dla żydów na ścieżaj, pragną żydzi masowo tam się osiedlać. By atoli emigrację żydów w Hiszpanji umożliwić na to potrzeba pieniędzy. Bogate więc żydostwo w Ameryce pierwsze pospiesza z pomocą.

W New Yorku zawiązał się komitet

celem zbierania funduszy nakolonizację Hiszpanji. Uchwalono, że fundusz ten ma osiągnąć sumę 10 milionów dolarów.

Żydzi więc będą mieli trzy tereny, które kolonizują, względnie kolonizować będą na gwałt. Palestynę, Hiszpanię i Polskę.

Tak i Polskę, ponieważ zakolonizowali ją w ostatnim czasie żydami z Rosji, którzy tutaj otrzymali obywa-

telstwo, a którzy dalszych swych krewnych zapewne z Bolszewji ściągać do nas będą.

Lepiejby było, gdyby tak z 50 procent opuściło Polskę na rzecz Hiszpanji, która się o nich doprasza. — Warto by im podróż zapłacić pod warunkiem, że nigdy więcej do nas nie wróca.

Znowu groźny napad na żydów w Rumunii.

POKONANO GO W POCIĄGU GAŁACZ — BUKARESZT. — WSZY-ŚTAKICH ŻYDÓW PASAŻERÓW POBITO CIĘŻKO I WYRZUCONO Z POCIĄGU. — SPRAWCY NIEZNANI.

Pomimo największych wysiłków rządu rumuńskiego, by zażegnać zrywającą się w kraju nad żydami nawałnicę, Rumuni swego antysemityzmu opanować nie potrafili. Codziennie zdarzają się ekscesy antyżydowskie, o których prasa już nawet nie donosi, tak codziennym stały się zjawiskiem.

Świeżo napadnięto na pociąg, zdążający z Galarzu do Bukaresztu. Głęboką nocą, gdy pasażerowie pogrążeni byli w półśnie i śnie, naraz wzdłuż całego pociągu odezwały się krzyki i piski. We wszystkich wagonach równocześnie bito żydów bez upamiętania, następnie zatrzymano pociąg wyrzucono żydów w gołym polu — i sprawcy znikli tak szybko jak się pojawili.

Podobnych napaści pochwałać nie możemy, przeciwnie potępiamy je, jak najsurowiej, i sami nazywamy je za żydami „chuligańskimi”.

Dziwi nas atoli, że żydzi bici i prześladowani dzisiaj prawie we wszystkich państwach europejskich, a nawet w Azji, Afryce i Ameryce, nie chcą zrozumieć, że nadchodzą dla

nich groźne czasy, że znów obudzili ludy swemi bezceństwami bezprzekładnymi. Zamiast przycichnąć, poskromić się, mniej być zachłannymi, natarczywymi, bezczelnymi — coraz

więcej rzucają się i prowokują narażając.

Sieją stale wiatr, jęczeć będą, gdy zaczną zbierać burzę.

Rozruchy przeciwżydowskie w Końskim.

Z NIEWIADOMYCH DOTĄD PRZYCZYN WYBUCHŁY ROZRUCHY KRWAWY W KOSKIM. — KILKUNASTU ŻYDÓW CIĘŻKO POKALECZONO. — W ROZRUCHACH BIERZE UDZIAŁ MŁODZIEŻ SZKOLNA. — ŻYDZI WOŁAJĄ DO WŁADZ O OBRONĘ.

Końskie w Królestwie od kilku dni żyje pod znakiem rozruchów żydowskich. Na plantacjach miejskich przyszło nieoczekiwanie do rozruchów, w trakcie których pobito żyda Krygiera. Temu na pomoc połążyli inni żydzi. Powstała ogólna bójka, w trakcie której zaczęto płoszyć i wyrzucać żydów z plantacji.

Poraniono żydów: Paszkowskiego, Muhlsteina i Jakubowicza, których musiano oddać w opiekę lekarską.

Rozruchy zaczęły się powtarzać. Kilka dni później pobito znowu do krwi żydów Rafałowicza, Horowicza i Poznańskiego.

Ludność żydowska wieczorami mieszkań nie opuszcza. W rozruchach ma brać czynny udział młodzież szkolna.

W Końskim wśród żydów panuje ogólna panika. Żydzi interpelują władze o ochronę sumienną ich życia i mienia.

Blizszych szczegółów, niestety brak

Podsekretariat Stanu dla żydów.

PRZYJAŻŃ ŻYDOWSKĄ KUPUJEMY PODARKAMI.

Prasę polską obiega pogłoska, że dla żydów utworzony zostanie specjalny podsekretariat stanu. Byłoby to znów dla nich nowy podarek. Otrzymał już podarek w formie nowej Ustawy alkoholowej, mimo że w sobotę jakoś talmud nie zakazuje im szynkować a tylko sprzedawać pieprz, cebulę, galanterię i konieckę. Otrzymał go mają w nowej ustawie o spoczynku niedzielnym, a teraz znowu kręży pogłoska, że mają otrzymać podsekretariat stanu. Stale więc im czynimy nowe podarki, aby tem łatwiej mogli Polskę okradać, oszukiwać i ssać. Nie ulega bowiem wątpliwości, że taki podsekretariat stanu dla żydów byłby dla nich listkiem figowym na wszelkie ich bezceństwa, do którego by się masowo odwoływali dla otrzymania absolucji za swe poczynania.

Zachłanność żydowska atoli i tutaj się objawia. „Moment” żydowski przynosząc o tem wiadomość i obdarzając ją swemi komentarzami, pisze: że żydzi już zrezygnują z autonomii byle tylko ciężary nowego podsekre-

tarjatu nie spadły na ich barki.

Wiecznie więc niezadowoleni i nienasycony, a my kupując ich przyjaźń podarkami, szkodzimy Polsce w coraz to fatalniejszy sposób.

Miejmy nadzieję, że do tego nie

przyjdzie, że jeszcze w ostatniej chwili zwolennicy tej „nowości” dla żydów przerażą się zrealizowania jej względnie skutków wprowadzenia jej w życie.

Ludowcy na dobre zabierają się do skóry żydowskiej.

KARCZMY ZE WSI MAJĄ BYĆ USUNIĘTE. — TAK POSTANOWIŁO STRONNICTWO LUDOWE. — BYLE TYLKO TĘ UCHWAŁĘ UMIAĆ PRZEPROWADZIĆ W CZYN.

Stronnictwo Ludowe, postanowiło wytoczyć walkę żydom przez zwalczanie alkoholu i tytoniu na wsi. W tym celu postanowiono dążyć do urządzania plebiscytów za usunięciem ze wsi karczem.

Widzimy zatem, że chłopom rządy żydowskich szynkarzy po wsiach się przejadły. Usiłowanie to stronnictwa ludowego witamy z radością. Tylko

w ten sposób zwalczymy hydrę żydowską, jeżeli każdy do swego odcinka z nią będzie walczył. Całość sama się złoży. Głównym naszym zadaniem jest i być powinno: nie przyglądać się biernie panowaniu żydów na naszej ziemi, lecz walczyć z nimi wszelką lojalną, przez prawo dozwoloną, bronią.

Nowy wyczyn żydowski Kuratorjum Lwowskiego.

NARZUCENIE SŁUCHACZKI UNIW. ŻYDÓWKI NA PROFESORA GERMANISTĘ. — UCHWAŁY ZJAZDU GIMN. I RADY MIEJSKIEJ NAGIAĆ SIĘ MUSIAŁY DO ŻYCZEŃ KURATORJUM. WZBURZENIE WŚRÓD LUDNOŚCI. — STATYSTYKA ŻYDÓW PROFESORÓW W SZKOŁACH ŚREDNICH. — UPOKARZAJĄCE CYFRY DLA MAŁOPOLSKI.

W Chodorowie istnieje pryw. gimn. im. Grottgiera, które Rada Miejska subwencjonuje sumą 20000 zł. rocznie.

W r. 1930 Kuratorjum Okr. Szkolne w Lwowie uzależniło upaństwowienie gimnazjum od zatrudnienia sił profesorowskich tylko z pełną kwalifikacją. Na r. 1931-32 rozpisano konkurs na zmianę 2 ostatnich nie kwalifikowanych sił, by wypełnić warunki K. O. S. Tymczasem K. O. S. samo swą uchwałą w najfatalniejszy sposób zlamano.

Dzie 24 czerwca odbyło się posiedzenie Zarządu Gimnazjum.

Uchwalono zaraz na początku sferować sił niekwalifikowanych nie brać w rachubę. Uchwała ta przeszła 7 głosami contra 1. Ten jedyny opozycjonista oświadczył wówczas, że w tym wypadku będą musieli zrezygnować prezes, wiceprezes i dyrektor zakładu. Dnia 24 czerwca obradowano dalej. Wbrew uchwale przeglądano oferty sił niekwalifikowanych. Zgłosiła się również Perla Tajchmanowa, słuchająca od 2 miesięcy języka nie-

mieckiego, żona miejscowego adwokata i bankiera, córka również adwokata, zatem żona i córka ludzi bardzo bogatych.

Kontrkandydatem Perli był dyplomowany nauczyciel germanista, oficer rezerwy i ochotnik W. P. Dyrektor gimnazjum p. J., widocznie odpowiednio inspirowany oświadczył, że życzeniem K. O. S. jest, by kandydaturę p. Perli Tajchmann (studentki uniwersytetu bez kwalifikacji) uwzględnić.

Wynurzenie to dyrektora zrobiło swoje. Żydówkę z dwumiesięcznymi studiami języka niemieckiego zatwierdzono, a por. rez., ochotnik Wojsk Polskich, kwalifikowany profesor gimnazjalny może posady szukać — w Honolulu.

Ukoronowaniem działalności K. O. S. na terenie Chodorowa będzie zatwierdzenie bogatej żydówki Perli Tajchmanowej na profesora germanistę.

Tak w Małopolsce władze szkolne

uprzywilejowują żydów. — Tymczasem ci sami żydzi po swych gazetach piszą: „Nauczycielstwo żydowskie gnębi klęską bezrobocia, której rozmiary rosną bezustanku.” „Liczba bezrobotnych nauczycieli szkół średnich i kandydatów do zawodu nauczycielskiego — żydów wynosi w Warszawie około 80, we Lwowie 150, w Wilnie 25, w Łodzi 20. Ogólna liczba bezrobotnych przekracza 500 i to z pełnymi kwalifikacjami.

Według urzędowej statystyki na 4669 nauczycieli państwowych żydów ma być tylko 122 czyli 2,6 proc. Z tej liczby przypada na Małopolskę 110, dzięki „błogiej działalności” K. O. S. Lwów, na Śląsk 6, na województwa zachodnie 2.

Podając te liczby, piszą żydowskie dzienniki: „w świetle tych cyfr jasnym się staje fakt, że w żadnej dziedzinie życia w Polsce, bojkot żydowskiej inteligencji pracującej, nie jest stosowany z taką bezwzględnością, jak w szkolnictwie.

Widzimy, jak żydzi prawdę potrafią stawiać do góry nogami, jak potrafią kota przewracać w miechu. — Szkoły w Małopolsce zapchane nimi, Lwów nadmiernie, więcej o całe niebo jak im przysługuje, lecz po piśmie swych krzyczą wręcz coś odmiennego. Gorzej ma być w szkolnictwie prywatnym.

Za twoje my to kijem cię obito. Ze wszech stron dochodzą do naszej redakcji skargi na zbyteczne i niepotrzebne przeładnienie szkół naszych żydami, lecz żydzi tak piszą w swej przewrotności w swoich gazetach:

„Bojkot stosowany jest przez władze szkolne w całej rozciągłości. Podania kandydatów żydów, ubiegających się o wolne posady w szkołach państwowych są zregulowane przez Kuratorja okręgów szkolnych załatwiane odmownie, mimo że kondydaty posiadają wszystkie wymagane kwalifikacje naukowe i zawodowe”. A dalej z całą judaszową perfidnością piszą, że żydowskie szkoły średnie bojkotu względem chrześcijańskich nauczycieli nie stosują. Piszą bowiem dosłownie: „szkoły żydowskie zatrudniają nie tylko żydów nauczycieli, czy to z względu na „samorządny” oportunizm i serwilizm czy dla tego, że często dalekie są od wolności wyboru między żydowskimi a nieżydowskimi nauczycielami”.

Tak wygląda w szkolnictwie naszym z punktu widzenia żydowskiego. Twierdzeniu ich o bojkocie sił żydowskich ze strony władz polskich przeczy rzeczywistość, jak wykazuje zajęcie w Chodorowie. Tylko tak dalej po pochyłej drodze z krzywdą Polaków niechaj postępują władze szkolne na wzór K. O. S. we Lwowie, a wnet żydzi kołki ciosać będą na głowach wszystkich dygnitarzy naszych szkolnych.

Wiemy przecież, że niewdzięczność to ogólna jest cechą żydostwa.

PARCELE między ul. Nowowiejską a ul. Urzędniczą do sprzedania, tylko katolikowi. — Wiadomość: Juljusza Lea 24. od godz. 2—4 pop.

Kronika.

— 20:00 —

KALENDARZ TYGODNIOWY

19 Niedziela: Wincentego a Paulo.
20 Poniedziałek: Czesława W.
21 Wtorek: Praksedy P. M.
22 Środa: Marii Magdaleny.
23 Czwartek: Apolinarego
24 Piątek: Bł. Kunegundy
25 Sobota: Jakuba Apost.

Cavete!

Od dłuższego czasu wysiła się prasa codzienna w pogoni za marnym zyskiem aby jej szpalty były wypełnione jak najbardziej sensacyjnymi opisami najrozmaitszych zbrodni, nie licząc się wcale z zasadami etyki chrześcijańskiej, dobrego, religijnego wychowania, z tradycjami jednego z najstarszych narodów zachodniej kultury, do którego się z chlubą zalicza, a zwłaszcza jej wydawcy i redaktorzy, zwący się dumą „polskimi dziennikami”. Oszałały tłum bandytów pióra, aby zdobyć sobie pewną liczbę prenumeratorów i czytelników, chciwych jak najbrudniejszych sensacji, korzysta z każdego błędu ludz-

Tanie obuwie

MĘSKIE od zł. 20

DAMSKIE od zł. 15

i DZIECIENNE od zł. 5.

poleca W. KAPERA Sławkowska 11 i 24, św. Tomasza 24.

kiego — z każdego zbroczenia umysłowego wyrodnych członków społeczeństwa i najdrobniejsze wypadki, powstałe na tle moralnego upadku i zdżdzienia pewnych jednostek, rozdymania do niebywałych — dziejowych zdarzeń, byle tylko wywołać chwilowy efekt u czytelnika i chęć sięgnięcia ręką do kieszeni po grosz dla wydawcy i redaktora bezwstydnego pisma.

Mam przed sobą „polski” dziennik, „Expres Ilustrowany” — brzmi sensacyjnie żargonowo. Z poza tego napisu widzę legion żydowskich nosów i mord drapieżnych — zachłannych na ciężko zapracowany grosz polskiego robotnika — w postaci wydawców, reporterów, redaktorów, korespondentów z różnych stron. Z pod ciemnych jarmułek zabłoconych — przez zatłuszczone icki — spływa im brudny pot na papier dziennikarski, tworząc sensacyjne napisy „dziennikarskich artykułów”: „Olbrzymia afera kolejowa”... „Uczeń zmarł ze strachu w ciemnym karczerze”... „Nauczycielka powiesiła się”... „Matka za biła dziecko”... „Bestjałsko zadusił żonę”... „Porucznik odebrał sobie życie”... „Sprytny oszust”... „Bandyta powieszony”... „Śmierć robotnika”... „Śmiertelny skok”... Dwa ciała noworodków”... „Kapryśna wampirzyca ekranu”... „Policja — morduje”... „Nowy sposób samobójstwa”... „Pończochy papieża lekarstwem na reumatyzm”... a wreszcie: „Powieść sensacyjno kryminalna”... Prawda, do jednego numeru tyle „sensacji” wystarczy...

Ale redagującym to pismo żydom nie tylko o krwawy grosz robotnika się rozchodzi. Jeszcze bardziej rozchodzi się im o jego duszę, która do tej pory jest polską i katolicką. Do tej pory robotnik tworzy rodzinę żyjącą wedle zasad etyki chrześcijańskiej. Żydziom „Expressowi” to się nie podoba, i puszczają go o różnych rodzajach mordu i samobójstwa, którego koroną jest — w zarodku — w łonie matki przez „spędzenie własnego płodu”...

I cóż na to pp. prokuratorzy — magistri morum? Cóż na to — „cenzura”? Cóż na to pp. Ministrowie: „Sprawiedliwości” i „Oświaty”? Czy wolnon w ten sposób oświecać lud polski i katolicki i burzyć podstawy naszego bytu rodzinnego — narodowego i państwowego?!

A takich „Expressów” mamy w Polsce więcej.

„Cavete!” „Czuwajcie!”

Marcin Snop.

—ośo—

Haniebne i przerażające cyfry.

W okręgu lwowskiego Sądu Apelacyjnego, obejmującego Izby Adwokatów we Lwowie, Przemyślu i Samborze, było w r. 1930 na przeszło 1730 adwokatów, zaledwie 8 procent adwokatów narodowości polskiej. W Małopolsce Wschodniej 170 sądów grodzkich (powiatowych) pozbawionych jest zupełnie adwokata Polaka.

Gorszy jest stosunek narodowościowy w aplikaturze adwokackiej, gdyż na 500 aplikantów, wpisanych w Lwowskiej Izbie adwokatów jest zaledwie 20 a więc tylko 4 procent Polaków. Skutkiem tego nawet adwokaci Polacy zatrudniają w swoich kancelariach aplikantów nie Polaków podkopując tem do reszty byt przyszłej adwokatury polskiej.

W okręgu krakowskim na ogólną liczbę 834 adwokatów jest tylko 26 proc. a na 832 aplikantów tylko 30 procent Polaków.

W Wschodniej Małopolsce część niepolskiego elementu to Rusini, lecz nie wielu ich jest.

Wśród żydów jest wielu niedawno przyjętych do obywatelstwa polskiego zaraz po przybyciu z Bolszewji.

Cyfry te przerażają nas wołając głosem: dokąd idziesz, dokąd zmierzasz ślepy, bezmyślny, o przyszłość swą niedbający Narodzie Polski?

Co się stanie ze samą sprawiedliwością w Polsce, co z nami i przyszłością Narodu Polskiego?

—ośo—

Dola Polskiego Legionisty.

Otrzymałem następujące pismo: Zmuszony jestem udać się z prośbą o wsparcie. Jestem legionistą od r.

Nie „słona” ale „pieprzna” historia Hurtowni Soli w Chodorowie.

OHYDNE OBKŁAMYWANIE WDÓW PO POLSKICH BOHATERACH. — CZY WOBEC TAKIEJ JAWNEJ OBLUDY I KŁAMSTWA ODNOŚNE CZYNNIKI NIE SPALĄ SIĘ ZE WSTYDU? — KIMŻE JEST POLAK NA WŁASNEJ ZIEMI?

W Chodorowie przez lat 47 słowne czterdzieści siedem posiadała hurtownię soli p. Marja Punikiewiczowa, córka powstańca z roku 1831 a żona wzgl. wdowa po powstańcu z roku 1863, sędziwa dziś staruszka i najpoważniejsza matrona polska Chodorowa.

Z początkiem br. „miarodajne” czynniki zaspelowały do polskiej wspaniałości p. B. radząc, czy nie zrękały się od dziesiątek lat przez śp. Austrię nadanej jej jeszcze koncesji, na korzyść ociemniałych inwalidów.

Dla poparcia humanitarno - przyjacielskiej rady, zwrócono uwagę p. B. że jest matką trzech synów na stanowiskach, którzy jako rezerwowi oficerowie W. P. powinni również mieć współczucie dla „ociemniałych inwalidów” i skromny dochód z hurtowni soli zastąpić materialną pomocą udzie

loną staruszcze matce co podniesie splendor ich w oczach współobywateli.

„Słowo stało się ciałem” — Pani B. ze względu na szlachetny cel nie opanowała przeciw odmówieniu jej prolongaty koncesji — tymczasem stało się coś — zupełnie niespodziewanego.

Nie wiadomo przez kogo zastąpiony wzgl. reprezentowany Związek ociemniałych inwalidów, rzekł się(?) prawa ubiegania o hurtownię soli w Chodorowie — a takową niewiadomo jaką drogą, otrzymał jeden z najbogatszych żydów w Chodorowie p. Maks Beer — we własnej osobie.

Ze względu na to, że Maks Beer nie tylko ociemniałym, ale nawet „fabrykowanym” inwalidą nie jest, gdyż prochu wcale nie wahał, mimowoli nasuwa się pytanie pod adresem „sza

farzy monopolowych” w jaki sposób wydatą p. B. koncesję zamiast „ociemniałym inwalidom” nadano żydowi Beerowi?

Dla „dekoracji” apelu nadmieniam, że p. Beer ma już w Chodorowie hurtownię Monopolu Spirytusowego z prawami rozlewu, ma zastępstwo browarów i rozlewnię piwa i wysmienicie prosperujący wyszynk wzgl. restaurację.

Przeprowadzone dochodzenia przez powołane do tego władze powinny chyba, chociażby dla uspokojenia wzburzonej opinii publicznej, koncesję Maksa Beera unieważnić, nadać takową dotychczasowej właścicielce, p. Marji Bunikiewiczowej ewent. drogą licytacji inwalidom lub oficerom W. P. w rezerwie — jacy o hurtownię ją robili starania.

Brom.

Oszustwa, na których pomysł tylko żydzi wpaść mogą.

UDZIAŁY „BRUTTO” KUPUJĄ U NOTARJUSZA OD PODSTAWIONYCH OSÓB. — ŁAGODNE POSTĘPOWANIE SĄDU WOBEC OSZUSTÓW ŻŁODZIEI. — NIKT PEWNYM NIE JEST, CZY JESZCZE JEST WŁAŚCIELEŃ UDZIAŁU „BRUTTO” JAK NAJSUROWSZA KARA ŻŁODZIEI MINĄĆ NIE POWINNA.

Do jakich to kradzieży i oszustw nasze żydy są zdolne. Czego to już żydzi w naszym Zagłębiu naftowym nie kradną?

W Zagłębiu naftowym, kwit handel terenami i udziałami kopalń naftowych, żydzi te wykupywali z rąk tubylców chrześcijan i bogacieli się łatwo. Dzisiaj, gdy tereny te przetrzebiono i spadły w cenę, nie jeden posiadacz nawet nie myśli o swoim udziale t. zw. brutto które przed x laty nabył za paręset czy też kilka tysięcy, tylko odłożył swe poliadane nadzieje na przyszłe lepsze czasy. W tym bowiem kryzysie, jaki obecnie przemysł ten przechodzi, nie z tego mieć nie może. Taki też, nawet nie przypuszcza, aby własność tabularną tego rodzaju, można, względnie dało się ukraść. Jednak żydzi wzięli się na sposób i kradną teraz już i te własności z rąk katolickich.

I tak przed 5 tygodniami, p. Olga Dobrowolna, właścicielka udziału brutto na kopalni nafty „Kniez i Katz” już od 10 lat trzymała to brutto w nadziei, że przecież przyjdzie czas, a będzie miała z tego dochód. Gdy jej zabrakło pieniędzy, zmuszona została do brutto sprzedać. Udała się więc w tym celu do notariusza, i o dziwo! Dowiedziała się od tego, że ona to brutto raz sprzedała niejakemu p. Lindenbaumowi w Borysławiu, żydowi bardzo bogatemu w Zagłębiu naftowym, i że kontrakt sama podpisała, na co notariusz ma dowód świadków, także żydów, którzy u tego notariusza stale prawie każdemu, za wynagrodzeniem, jako świadkowie kontrakty podpisują. O tem notariusz nie wiedział, a podstawiona przez żydów złodziei i oszustów, osoba za właścicielkę p. Olgi Dobrowolną podpisała kontrakt przypadkowo swoim nazwiskiem, jakaś Olga Dobrowolska. O tem notariusz także zapomniał, a sąd zwrócił mu kontrakt, jako mylny. Notariusz nawet nie podejrzewał swoich żydów, uważając pewnie, że to nic nie szkodzi, bo to mała różnica w podpisie między p. Olgą Dobrowolną, a wyszukaną przez złodziei żydów Dobrowolską, w którą wzmówili, że to jej własność. A jakże!

Wezwani oszuści drugi raz do p. notariusza w celu podpisania kontraktu właściwym nazwiskiem, przywieźli swoim autem, tę

wyszukaną ofiarę, biedną kalekę katoliczkę, w którą wzmówili, że się źle podpisała i podyktowali jej drugi raz podpis, ale już właściwy, przyczem asystowali ci sami żydzi, świadkowie złodziejscy w osobach M. Jäger i Eliaz Kulier, poczem notariusz uznał, że jest wszystko w porządku, i nawet nie przyszło mu na myśl, że tylko oszust i złodziej może się mylić przy podpisaniu swego nazwiska. Ale to znowu nic tak wielkiego p. notariuszowi, przecież to wzbogacona władza, złotoborni błagonadziejnicy, którzy nie pełnią funkcji badania tożsamości isoby sprzedającej ani też odnośnych papierów.

Żyd paser tabularny p. Lindenbaum, bardzo bogaty człowiek, nabyte w taki sposób brutto z rąk katolickich, sprzedał dalej ze zarobkiem drukiemu bogatemu żydowi p. Hornowi, a właściwa właścicielka teraz dopiero musi chodzić po adwokatach i płacić drogę sądową, i kto wie czy w sądzie sprawę wygra, gdy nie będzie ją stać na proces, bo to z bogatymi żydami sprawa, a u nas, aby swoją własność odebrać z rąk złodzieja żyda, to trzeba dwie takie własności przeprosować, to o tem tu każdy wie.

Wprawdzie policja Państw. sprawę wzięła w swe ręce, lecz takich oszustów złodziei żydów za takie dzienne przekroczenia, nie zamyka się do kryminału, gdyż to są ludzie bogaci, a jak się jeden z policji wyraził: „oni nam od swych majątków nie uciekną”.

Tego rodzaju kradzieże posiadają dla Państwa naszego w naszym kraju i poza granicami niezmiernie znaczenie i powinny być niezwłocznie przez prokuratorję dochodzone i srogo karane.

Takich spraw nie można traktować jak bagatelii. W powyższej sprawie dopiero po dwóch miesiącach od uchwycenia odbyło się pierwsze śledztwo w sądzie w celu pogodzenia właściwej właścicielki ze złodziejami. Pierwsze pytanie sędziego brzmiało bowiem: „dlaczego pani nie chce się zgodzić? Przecież oni pani chcą oddać brutto, nabyte na tej samej kopalni?!” Właścicielka będąc pierwszy raz w sądzie odniosła wrażenie, że zostanie jeszcze za to ukarana, że doniosła sprawiedliwości o złodzie-

jach tego rodzaju. Tymczasem złodzieje żydzi, mają czas i wolność przyszykować kręte plany obrony, ewentualnie namówić i dopłacić tej przez żydów podstawionej kalece, za objęcie winy na siebie, jak już kroki ku temu poczynili. Naturalnie, że drugi termin śledczy odbędzie się pewnie za dwa miesiące, bo to teraz wakacje, a może do tego czasu, ta kaleka nogi naciągnie i zło dzieje żydzi z p. Lindenbaumem będą czyścić a wyszukaną katoliczkę zrobią oszustką i po śmierci do kryminału wsadzą.

Jeśli chcemy, aby zagraniczny kapitał przyszedł do naszego kraju z pomocą naszym kopalniom naftowym, to musimy mu gwarantować bodaj pewność prawa w nabytym posiadaniu. Co o takim takcie kradzieży pomyślanoby, gdyby się o tem dowiedziało na zagranicę naszego kraju?

Teraz wszyscy posiadacze udziałów brutto w Zagłębiu naftowym, zmuszeni zostają bezwzględnie udać się do tabuli w sądzie i sprawdzić czy też ich własności tabularnie przypadkiem nie zostały w podobny sposób przez takich oszustów złodziei żydów sprzedane.

Co za chaos, taki czyn powoduje, to trudno tu opisać, któż teraz bez przekonania się w tabuli sądowej może być pewny, czy jego własność nie została tak samo sprzedana? Skąd mogą wiedzieć ci panowie z Poznania, Warszawy, Krakowa i t. d., — którzy nabyli udziały terenów brutto, że ich to samo nie spotkało? Muszą i powinni niezwłocznie w tabuli sądowej o tem się przekonać, że nabyte przez nich własności w Zagłębiu naftowym nie zostały jeszcze przez złodziei oszustów żydów w podobny sposób takiemu p. Lindenbaumowi albo p. Hornowi przy pomocy świadków, jak M. Jäger lub Eliaz Kulnier.

Co na to prokuratura? Skoro jeszcze śledztwo nie wykończono?

Czy może to tylko po tutejszemu, przekroczenie § 495 lub 496 i na rozprawie ustnej da się załatwić, o co już poczyniono zabiegi?

Czekamy!

Właściciele brutto udziałów pól i kopalń naftowych.

1914, 6 sierpnia a ponadto 15 proc. inwalidą, złożonym chorobą od lat trzech.

Kasa Chorych rozpisuje referaty inwalidów i stara się jak może o przyjęcie mnie do szpitala, tymczasem dostają się tam zdrowi, a mnie odmawia się miejsca. Nie inaczej obchodzi się zemną klinika.

Dwa razy już udawałem się z prośbą do Ministerstwa Opieki Społecznej o wsparcie, lecz zawsze zapóźno. Urzędnik, który był przysłany, aby sprawdził moje położenie, zastał mnie w łóżku w mieszkaniu, a nie na bruku lub pod płotem, więc zdał odpowiedni raport. Wkońcu udałem się do Magistratu stoł. miasta Krakowa o przyjęcie mnie do Przytuliska, lecz i tu odmówiono mi, tłumacząc się bowiem brakiem miejsca.

Nie wiem, w czym tkwi przyczyna? Czyżby w tem, że jestem legionistą?

Wszelkie sprawy, dotyczące mnie, załatwia mój stary ojciec, bo sam z łóżka się nie podnoszę.

Zwracam się przeto usilnie do Szanownych Władz o umieszczenie mnie w którym szpitalu lub przytulisku.

Zanoszę też prośbę do Szanownego Społeczeństwa o łaskawe ofiary, — choćby najmniejsze. Datki proszę skierowywać na ręce prezesa Zw. Leg. Polskich w Krakowie na Wawelu. Zw. Leg. Polsk., jak może, tak mnie wspiera, lecz nie jest w możności stale mnie wspomagać, mając sam pustą kieszeń.

Z poważaniem i szacunkiem

H. Malickowski.

Oa Redakcji. Chętnie udzieliliśmy miejsca biednemu legionście, zamieszczając prośbę jego bez zmian na łamach „Hasła Podwawelskiego”. Dla starego żołnierza, co o wolność Kraju walczył, miejsce w szpitalu znaleźć się powinno. Zachęcamy również do przesyłania datków dla starego żołnierza pod wskazanym adresem.

—ośo—

Zbudziła się ofiarność publiczna.

Zaledwie numer „Hasła Podwawelskiego” z apelem naszym o składki na rzecz nieletniej ofiary rozwdrżonych huci zdegenerowanego żyda Schwarca z ul. Grzegorzeckiej do-

szedł do rąk naszych Czytelników, a natychmiast posypały się datki na rzecz biednej dziewczynki, by móc zapewnić jej zdolnego adwokata, któryby sprawy tej sumiennie dopilnował. Jak dotąd Kraków pozostał w tyle za prowincją. A chyba ludność Krakowa zaangażowaną jest w tej sprawie najwięcej, ponieważ żyd w młodziutkiej obywatelce naszego miasta znalazł ofiarę swego zdegenerowania. Nie wątpimy przeto, że datki, z których kwitujemy na innem miejscu, popłyną pod adresem administracji „Hasła Podwawelskiego” w dalszym ciągu i Kraków okaże się na ten cel również tak ofiarnym, jak prowincja. Dziękując w imieniu rodziców shańbionej dziewczynki za nadesłane nam już datki, prosimy o dalsze.

Administracja

„Hasła Podwawelskiego”

—ośo—

Przerażające skutki wpływów żydowskich.

W Paryżu zaczęło wychodzić nowe pismo polskie: „Dziennik Polski”. Cie

szylibyśmy się wielce z tego, że na wychodźstwie posiadac będziemy jedną placówkę więcej ducha polskiego, gdyby nie pewne „ale”. Paryski Polak we Francji donosi bowiem, że „Dziennik Polski” zaczął przedrukowywać artykuły osławionego w Polsce Boy’a, zachwalając praktyki mal tużańskie. „Dziennik Polski” według Polaka we Francji miał na cel wydawnictwa otrzymać 120000 franków subwencji, która ma zostać podwyższona do 300000.

Słusznie pyta „Polak we Francji”: „czy nie lepiej byłoby subwencją tą wspomóc nędzę wychodźstwa niż pocieszać naród, że upodleniem i grzechem można dojść szczęścia?”

Więc za pieniądze państwowe zakłada się w Paryżu pismo, które jest rozsądnikiem zepsucia i waśni wśród naszego wychodźstwa.

To są skutki przyjaźni z żydami! To są skutki przymierza z duchem żydowskim!

To są skutki upodlenia ducha narodowego!

—ośo—

Zapominać nie wolno nikomu

że przyszłość Polski jako państwa niezależnego, zależna jest od podstaw całego narodu, jakie zajmie w sprawie żydowskiej.

że napór żydowski przybiera co dzień na siłach a nieopatrność nasza wzrasta na punkcie żydostwa.

że czujność społeczeństwa polskiego na zakusy żydostwa słabnie.

W takich warunkach trzeba nam ze zdwojoną energią krzesać poczucie godności i dumy narodowej.

trzeba nam z wzmocnionym wysiłkiem budzić świadomość narodową; trzeba nam organizować samoobronę!

Tym wszystkim celom służy jedynie na ziemiach polskich wytrwale i skutecznie „Hasło Podwawelskie”.

Najprzew. Ks. Kardynał Dr. Hlond, Prymas Polski, o sprawie masońskiej i żydowskiej.

Rozważmy sumiennie mądre słowa wysokiego Dostojnika Kościoła.

Najprzew. Ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski, kiedy był jeszcze administratorem diecezji śląskiej wygłosił powyższy temat w czasie III Zjazdu Katolików w obecności s. p. kardynała Dalbora następujące uwagi do ludu śląskiego w Katowicach.

CZY W POLSCE SĄ MASONI?

Masoneria! To brzmi niemal jak bajka. To wygląda prawie na jakieś nieuchwytnie straszdyło ze starej legendy. A jednak nie jest. Masoneria to coś konkretnego, coś fizycznego, żywego. Ona i dziś istnieje i działa w świecie, istnieje i działa w Polsce, a wszędzie dąży do tego, by ujarzmić ludzką i poddać ją tym, którzy się uważają za panów świata: żydom. W tym celu szczyty wśród rasy aryjskiej rozpustę, aby znikczemniała i osłabła. Zatrutą celowo duszę narodów ateizmem i nienawiścią do Boga i religii. W tym celu wciska się w rządy, w wojsko, w parlamenty. Nie brak jej niestety i w Polsce i nie jest tu ona bez znaczenia i wpływów. Czujemy to i na Śląsku. Wszak masoneria wymogła, że nasi ulubieni oficerowie musieli w Katowicach opróżnić swe pierwotne kasyno, bo masoneria potrzebuje tego gmachu dla swej roboty antypaństwowej. Wszak w Królewskiej Hucie istnieje od dwóch lat Łoża Rycerzy Ducha, której zarejestrowanie dokonane zostało wśród okoliczności nieomal podpadających. Wiemy dobrze, że masoni piastują wysokie urzędy w naszej Rzeczypospolitej i że zdobywają sobie wpływy na kierunek wewnętrznej i zewnętrznej polityki polskiej.

SZTURM NA SZKOŁĘ.

A co gorsza, masoneria przypuszcza szturm na szkołę polską, którą chce opanować w tym celu, aby ducha polskiego już w młodym pokoleniu zdeprawować i znikczemniałego podbić pod panowanie tej loży, która się dzisiaj z lubością zwierzęcą nad narodem rosyjskim znęca.

Jakoż na Kresach wschodnich szerzy się po szkołach t. zw. „Zakon Wyzwolenia”. Czemże on jest? Niewinny komplecikiem (spiskiem) niedojrzałej młodzieży? Nieudaną kopją filaretów? Nie. To nic innego, tylko straszny, obrzydliwy, zbrodniczy moloch masonerii, która czarne, krwawe łapy wyciąga po duszę naszej młodzieży. Dla scharakteryzowania tego ruchu przeczytałam tutaj dosłownie kilka zdań i wyjątków z aktów i statutów przy dochodzeniach w jed-

Żyd naciągnął poważnych gojów i popełnił samobójstwo.

ROZKWIAT BANKU ŻYDOWSKIEGO. — CO O TEM MYŚLELI JASELCZANIE? — ROZWIĄZANIE ZAGADKI! — ŁADNE KWIATKI. — ZBUDŹ SIĘ NARODZIE.

Jasło dnia 15 lipca.

Od dłuższego czasu dał się w mieście naszym zauważyć świetny rozkwit tutejszego domu bankowego, Bernarda Kornfelda. Właściciel powiększył swój lokal, podwoił personel, zakupił piękną parcelę — w centrum miasta, w mieszkaniu urządził przyjęcia i zabawy, krewnym sprawiał kosztowne prezenty, od czasu do czasu wyjeżdżał do Sopot i t. p. Powodziło mu się nadzwyczajnie, w końcu pojechał do Przemyśla i zastrzelił się.

Spółeczeństwo jasielskie, przyglądając się temu wszystkiemu, mocno dziwiło się, zadając sobie niejednokrotnie pytanie, dla czego Kornfeldowi się tak dobrze powodzi? Jedni tłumaczyli, że otrzymał tytułem posagu kilkadziesiąt tysięcy dolarów, inni utrzymywali, że większą sumę wygrał w Sopotach. Interpretowano tę kwestję rozmaicie, aż tu nagle nastąpiło rozwiązanie i wyszła prawda na jaw.

Ten stuprocentowy żyd jasielski bawił się i rozbił za pieniądze obce, za krwawo zapracowany grosz emigrantów amerykańskich, którzy przechowywali u niego kapitał swój „na czarną godzinę”, bułał za posag wielu na wydaniu będących panien, za

zdobyte pieniądze księży, za pieniądze kapitalistów jasielskich — ojców miasta, którzy łakomiąc się na nie wiele wyższy procent, zanieśli pieniądze do kieszeni żydowskiej, zamiast schować je w komunalnej kasie oszczędności, zasilającej swemi subwencjami puste kasy instytucji oświatowych, humanitarnych i społecznych.

Ładne kwiatki zeszyły po deszczu! Wyśzła na światło dzienne obluda pewnych jednostek. Jakby bowiem na urąganie opinii publicznej, żyda popierali najwięcej ci, którzy najwięcej na żydów psioczyli. Zapomnieć li widocznie o zniszczeniu jakie spowodowało bankructwo Lippe-Zimeła. Dzisiejszego wypadku nigdy chyba nie zapomną. W obecnych bowiem czasach, w obliczu przesilenia gospodarczego i depresji duchowej społeczeństwa, 50 tys. dol. to nie fraszka, nie bagatela, nad którą można przejść do porządku dziennego.

Opamiętaj się nareszcie szalejący narodzi! Otwórz oczy, i patrzaj na łajdactwa. Nie daj się powodować lada żydowi. Niechaj z powyższego wydarzenia nabiorą przekonania, że najuczciwszy żyd, zawsze pozostanie żydem.

nicnemu Komitetowi, by u Rady Gminnej postarał się o uchwałę odpowiednią zniesienia szynków i przygotowania dalszych kroków plebiscytowych.

Przystąpię do spółki z Kapitałem 30.000 zł.

i współpracę do rentownego i solidnego przedsiębiorstwa w ruchu.

Zgłoszenia pod „Solidny Z. S.” do Administr. Hasła Podwawelskiego Kraków, Stolarska 6

wierzch, aby zrzucić jarzmo papizmu...”

Z roty przysięgi: „Dotąd byłem katolikiem, więc wyrzekam się wiary w Boga, duszę, w cnotę, szlachetność. Nie będę słuchał księży. Nie będę chodził do spowiedzi, Sakramentów. Będę w imię wolności powtarzał zawsze: Precz ze sługami Boga...”

Z odezwy do starszych zakonu: „Idź codzień do kościoła, klękaj, niech myślą, żeś dobry i wierzący, aby tem łatwiej...”

NAWOŁYWANIE DO ROZPUSTY.

Urządź co święto ucztę i zabawy, pamiątkając, aby żadna niewiasta nie wyszła z nich, z tak zwanym przez księży, wiankiem, bo wówczas jest naszą, bo ma na sobie piętno hańby. Wpajaj w nie bezwstyd, jak możesz powolniej, aby tem bardziej i mocniej był ugrunтовany. A jeżeli poznasz, że która jest religijna, wierzy w Boga, to po hańbie wpajaj jej wstyd, aby on zakneblował usta przy spowiedzi. Młode członkinie niech będą nauczycielkami, a chłopcy księżmi, bo dotąd panuje w naszym kraju kult spodnicy księdza...”

„Ucz go (ucznią) rozpusty, pić wódkę, kraść, a młodzieniec, a lepiej dziewczyna, będzie należeć do ciebie, przykuła zawczasie rozbudzoną namiętnością. Dbaj o to, by brat młodszy szedł z Boga, kościoła, księży, albo też bronił ich zawzięcie nie z przekonania, ale w razie potrzeby z polityki. Dbaj o to, aby umiał dogadzać wszystkim zmysłom ciała, pić, kraść, uwodzić dzie wczęta lub chłopców, a przedewszystkiem wmawiaj weń, aby popełnił jaką zbrodnię, zabił, lub co innego. Niech ręka „łącznika” nie zadrży przy zbrodni. Daj mu choć jednego zaszytyletowa, pomęczyc, a już na drugi raz będzie maszyną bez czucia. Rozkaz zabicia wydaj tylko takiemu, który jeszcze jest słaby, mówiąc: albo zabij, albo ciebie zabiją”.

„Ucz każdego władać bronią, rewolwerem, nożem, trucizną”.

„Werbuj na komandora przeważnie księdza, lecz daj mu poznać kobietę, a wówczas bądź pewny, że cię nie zdradzi, ani narazi na wstyd”.

„Nieczynnym daj do spełnienia trzy zadania: albo zabijaj wskazaną osobę, lub zostaną kochankami duchownych przeciwnych płci — dziewczyna księdza, chłopiec zakonny”.

„Dbaj, aby twój „hufarz” opływał we wszystko i nie znał, co to rozkaz, upokorzenie, a przedewszystkiem dbaj o jego opinie, a nawet poświeć członka, byle nie była zdrażniona opinia „hufarza”. Sam dbaj, aby on zakosztował wszystkich rozkoszy zakonnych, potargał węzły moralności, w domu miał wódkę, kobietę, ale za do-

Tarnów, dnia 19/VI. 1931.

Do
Jaśnie Wielmożnego Pana Prezesa
Wincentego Witosa

w Wierchosiłowicach.
— Uznaję się winnym, iż bez żadnego powodu, uzasadnienia i prawa, wyraziłem się dnia 18 stycznia 1931 roku w Tarnowie, w sposób obraźliwy o JW Pana Prezesie, która to sprawa objęta jest tuts. skargą IV K 712/31.

Wiem, iż za czyn ten powinienem ponieść karę, zwłaszcza, iż popełniłem go, na Osobie, której wiele dobrego zawdzięczam.

Oświadczam mój żal, z powodu tego mojego nierozważnego czynu i proszę JW Pana Prezesa o darowanie mi winy i kary za czyn który popełniłem w podnieceniu.

Dzierwa Piotr.

POMNIK KS. JÓZEFA CONTRA POMNIK ZAMENHOFA w Borysławiu. Żydzi po stanowili postawić do spółki z szabesgojami pomnik dr. Zamenhofs, twórcy Esperanta. Polacy natomiast usiłują postawić pomnik ks. Józefa. Wojna domowa rozpętała na dobre z powodu tego w Białymstoku.

POŻAR ZNISZCZYŁ DZIELNICĘ W RÓWNEM. Kilkaset żydów, najuboższej ludności pozostało bez dachu.

BLUŻNIERSTWA ZACZYNAJĄ SZERZYĆ W CAŁEJ POLSCE. W 33-im tygodniu żargonowym Literarische Blätter — (Wiadomości Literackie) pomieszczono nieszczęśliwie błuźniczy wiersz przeciw Chrystusowi. Książka Barbusse'a p. t. Jezus Nazareński, tłumaczył na żargon Marek Rakowski, wydanie Gitlina — Warszawa jest stekiem bluźnierstw przeciw Chrystusowi a propagandą komunistyczną. Co na to prokuratura?

ŻYD 72-LETNI JEHUDA COHEN Z SALONIKU POPEŁNIŁ SAMOBÓJSTWO w Tel Avivie, ponieważ władze palestyńskie nie pozwoliły mu się tam osiedlić, pomimo że kupił sobie domek i działkę rolniczą. U nas taki zakaz nazwałiby żydzi: barbarzyństwem rządu polskiego.

POMIESZANIE ZMYŚŁÓW DOSTAŁ Z POWODU AWANTUR NA UNIWERSYTECIE W BERLINIE tamtejszy pedel Rowalden, umieszczono go w zakładzie obłąkanych.

392 ŻYDÓWEK I ŻYDÓW przyjęło w Budapeszcie chrzest w r. 1930, przeważnie z powodu ślubów, mieszanych. Przeważnie przyjmują chrzest kobiety.

BEZCZESZCZENIE BÓŻNIE ŻYDOWSKICH staje się coraz liczniejszym zjawiskiem na Bukowinie w Rumunji. W Czerniowcach zbyszczeszczono w tych dniach w bóżnicy różne przedmioty i skradziono parochet wartości 10 tys. lei.

mem niech słynie jako najlepszy. Staraj się dla niego o miejsce kapelana w szkołach, zakładach, aby jako miły, kochający kapelan mógł więcej pociągać niedoświadczoną młodzież. Niech mówi kazania ogniste zrecznie wplatając słowo cudne „wolności sumienia”. Niech wstydy upadłą młodzież, a tem samem zmusi ją do milczenia...”

ZBRODNICZE METODY WALKI

„Trzeba się starać, aby w każdej parafii i zakładzie byli starsi i księża swoi, choć jeden. Werbować jak najwięcej uczniów. Usuwać pobożniejszych profesorów i księży. Podwoić czujność nad niepewnymi. Urządzać jak najwięcej zabaw i ćwiczeń wojskowych. Podejrzliwych mordować lub zmuszać do samobójstwa. Swoimi doktorami starać się obsadzać pogotowia ratunkowe, zakłady, szpitale. Swoim nauczycielom dać możliwość bezpłatnego nauczania młodzieży... — Każdy jest obowiązany mieć przy sobie truciznę, noż, sztylet, scyzoryk, bandaż...”

W instrukcji dla kresów północno-wschodnich, gdzie przez zbytnią gorliwość niektórych starszych rzecz podupadać zaczęła:

„Zmienić strój, miejsce zbiorek, hasła, okrzyki, zwycięzaje, nazwy i odznaki starszych. Każdy członek musi umieć języki: rosyjski, polski, niemieckie, litewski. Każdy, choćby najstarszy ranga, podlega za przekroczenia karze śmierci z ręki pierwszego z członków który o tem wie, z wyjątkiem Mistrza i Łoży Błękitnej... Ucz się cierpieć, hartuj ducha, aby łaknął krwi! Cel uświęca środki!”

CZY TO WSZYSTKO PRAWDA?

Moi drodzy! — kończył Najprzew. Ks. Dr. Hlond swą mowę — jesteście oderznięci i pytamy się, czy to nie średniowieczny romans. Niestety! To nie romans, to nie średniowieczny romans. To wstrząsająca rzeczywistość dni naszych. To robota bolszewickiej masonerii w Polsce.

Taki „Zakon Wyzwolenia” wykryto w gimnazjum w Święcianach w ziemi Wileńskiej. Około 60 uczni tegoż gimnazjum należało do Zakonu Wyzwolenia, hołdując zasadom jego. To wykrycie wyjaśniło dopiero pewne dziwne, nienaturalne zjawiska w życiu młodzieży: niebываłe zdziczenie, zupełne wyzwalenie się z pod władzy rodzicielskiej, masowe ucieczki z domu, zalew przez pornografię, upadek moralności, zamachy na życie, zamordowanie profesora, niewytlomaczone samobójstwa i t. d. Tak pracowała piekielna mafia, która, idąc z bolszewi, zalewa Polskę, grożąc na zagładę.

To jest masoneria! Taka jest jej robota, jej ohyda i zbrodnicość! Idzie ku nam, — wdziera się na Śląsk. Broń się przed nią, wierny, katolicki lud!

Co grają w kinach?

KINO APOLLO.

Najnowszy sukces filmu amerykańskiego
NOC NIESPODZIANEK
z Janet Gaynar i Charles Parrell'em

KINO SZTUKA.

Porywający dramat miłości, intrygi i przygód
ZA KULISAMI KABARETU
W roli gł. Włodzimierz Gaźdzarow i Marcella Albani.

KINO UCIECHA.

Rewelacyjne arcydzieło sztuki filmowej
DZIEWCZE Z MONT-PARNASSEU
która wzruszy i oczaruje wszystkich.

KINO WANDA.

Poteżny film erotyczny
NA FALACH NAMIETNOŚCI
w roli gł. Włodzimierz Gaźdzarow i Marcella Albani.

KINO ŚWIATOWID

Wspaniały film o niebywałych efektach dźwiękowych
PIEŚNIARZ GÓR

KINO ŚWIT.

Wielki podwójny program
„Cowboy i księżniczka” i „Naszyjnik za milion dolarów”.

DOM ŻOŁNIERZA.

Fascynujący film o niezwyklej treści
EWA W FUTRZE
w roli gł. Igo Sym.

—ośo—

Na fundusz prasowy złożyli:

WP. Seifertówna Anna, Kraków	3.—
WP. Jaworska Janina, Kraków	2.—
WP. Jaworski Boł, Kraków	2.—
WP. Jaworski Edw. Kraków	2.—
WP. Cwiertnia Karolina, Kraków	0.50
WP. Mirkiewicz, A. M. Kraków	1.—
WP. Podobińska, Kraków	2.—
za poparcie pisma, składam serdeczne „Bóg Zapłać”.	

—ośo—

„NA KOSZTA PROCESU NAD MAŁOLETNIA OFIARĄ ŻYDA - DEGENERATA”.

WP. Musiał Cezław, N. Sącz.	3.—
WP. Fijał Franciszek N. Sącz	2.—
WP. „Żąda ukarania rozwyrzzonego żyda, Kraków	5.—
WP. N. N., Rymanów	2.—
WP. H. S. Kraków	3.—
WP. Pytłowa, Kraków	—65
WP. M. i B. St. Lwów	5.—
WP. Orszulik Zofia, Lwów	2.—
WP. Rzepacka Zofia, Lwów	0.50
WP. Gromek Stanisław, Krosno	1.—
O dalsze składki serdecznie prosimy.	

ELEGANCKIE PANIE N. SĄCZA

znające najnowsze przejawy mody kobiecej, nie jadą do Krakowa, czy Warszawy — ale ubierają się w pierwszorzędnym magazynie mód Aur. Hulakówny Jakiellońska, dom Dzieciolowskiego „Wytworna Pani”. Każda naprawdę wytworna pani znajdzie dla swej kraszy właściwy adres!

Kącik prawny:

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Panu R. B. w Jaśle. Ponieważ i z innych stron otrzymaliśmy podobne prośby o obrotę Paderewskiego, czynimy wszystkim prośbom zadość.

Panu S. w Krakowie. Artykuł ze względu na aktualną sprawę mistrza Paderewskiego odczytaliśmy do przyszłego numeru.

Panu W. F. w Łusku. Niestety nie otrzymaliśmy. Widocznie poczta zagubiła, nie byłoby to pierwszy raz.

Pani P. N. w Krakowie. Stało się według życzenia Pani.

Panu Z. J. w Lwowie. Otrzymał, — dziękujemy.

Hokanowi w Częstochowie. — Bardzo wdzięczni będziemy za nadsyłanie nam swych cennych artykułów. Oczywiście zamieszczamy w niniejszym numerze. Serdecznie uścisk zaistej dłoni.

Do Słomnik. Pismo nasze jest apolityczne. Jako takie nie może podawać sprawozdań z wieców ani prawicy ani lewicy, ani jakiegokolwiek stronnictwa, by nas nie posądzono o partyjność. Dlatego nie zamieszczamy.

WP. L. S. Kraków. Artykułu p. t.: „Niebieski ptaszek na tatrzańskim stropie” — nie zamieszczamy.

WP. J. Rokitno, Wołyńskie. Cenny materiał otrzymaliśmy, zamieścimy w następnym numerze. Prosimy o dalszą współpracę.

P. Z. Panu, jako dziedzicowi koniecznemu przysługujące prawo do zachowku czyli części obowiązkowej, gdy część zapisana nie wyczerpuje jej, może Pan żądać w drodze skargi uzupełnienie tej części do wysokości zachowku, który i w danym wypadku wynosi 4,532 zł. Gdy otrzymał Pan 2000 zł., należy się Panu jeszcze 2532 zł.

Panu Zaczoniowi. Kontrakt przedmiotowy do swej ważności nie musiał być sporządzonym na piśmie.

P. Konstancji. W procesach separacyjnych niema przymusu adwokackiego, a to w myśl Rozp. Minist. spraw, z 9 XII 1892 Dz. U. p. Nr. 283 o postępowaniu w małżeńskich sprawach karnych (§ 1 ust. 1) i w myśl § 2 ust. 2 ko. cyw. Dotyczy to jednak tylko postępowania w pierwszej instancji, w wyższych instancjach natomiast przymus istnieje.

Panu G. Należy wnieść podanie do Izby Adwokackiej w Przemyślu o ustanowienie Pana obrońcą obowiązkowym.

Górnikowi. O ile kopalnia nie zgłosiła w swym czasie wypadków do Władzy Administracyjnej, aby ta zawiadomiła Zakład

Wonne kwiaty z wielickiego ghetta.

A czy wiecie, Czytelnicy, że Wielicka z łaski żydów — jedynych „opiekunów publicznej moralności” — posiada w samym centrum miasta obok magistratu sławny „Hotel pod złotą wszą”..., o którego publicznej moralności mamy bardzo ciekawe protokoły osób interesowanych?! Wszyscy o tym „hotelu” wiedzą — o nim mówią: młodzi i starzy — mężczyźni i kobiety i wszyscy są z niego zadowoleni — a najbardziej publiczna moralność i jej opiekunowie, żydzi. Ciekawieśmy, co się z nim stanie po zniesieniu powiatu — czy go także przyłączą do Krakowa... A może zostanie zwinęty — ze względu „oszczędnościowych”...

Jakiś żyd — **Wimmer** — wydzierżawił od gminy targowe. Rozpuścił więc po całym mieście swoich pacholców — **przeważnie żydów i żydówek** — a ci nie czekają, aż nasze wieśniaczki dojdą z towarami na rynek, ale już po drogach od nich wybiegają „placowe”, przyciem mają dokładne wiadomości od innych żydów i żydówek, ile towaru wieśniaczka zabrała z domu na targ — a ile w drodze sprzedała. We Wieliczce nie pobierają targowego od miejsca, ale od ilości towaru zabranego z domu — i to targowe jest dosyć wysokie np. od każdego kurczęcia po 10 gr. Czy Magistrat wielicki — t. j. p. **Dr Horowitz**, o tem wie?! Targowe powinno być pobierane od zajętego miejsca — a nie od ilości lub jakości towaru. Przy nawieraniu ugody dzierżawnej z poborcą targowego powinno być dokładnie określenie, ile i jak ma pobierać targowe, i nad poborcą targowym powinna być ścisła kontrola i nadzór policyjny, by nie było żadnych nadużyć w pobieraniu, by się, jak obecnie, ludność miejscowa na niego nie żaliła.

A czy wolno jest przekupniom żydowskim wypytywać drób, masło i inne produkty ze wsi po drogach i na placach właśnie wtedy, kiedy nasze panie i kucharki chcą się zaopatrzyć w potrzebną żywność po cenach przystępnych wprost od producentów?! Dawniej było nie wolno — surowo zabronione przez magistrat miasta, a dziś pod rządami żydów — nie mają żadnego zakazu. Żyd żydowi — oka nie wydziobie. Nikt nad tem nie czuwa. Powszechnie się trafia, że żydowskie przekupki z rąk naszym paniem wydzierają drób, jaja i masło, i nikt się za nimi nie ujmie, bo policji na rynku wtedy nie ma żadnej. Ani wiejscy producenci — ani miejscy konsumenci nie mają w Wieliczce żadnej ochrony przed żydowskimi przekupniami i przekupkami. — Polska i katolicka ludność będzie musiała sama chwycić się samoobrony. Żydzi ją spróbowują swoją chytrością i bezczelnością, aroganckim, chamskim, zachowaniem się na targu wobec naszych wieśniaczek i pań. —

Ubezpieczeniowy od wypadków we Lwowie, a Pan w ciągu roku nie wniósł skargi o rentę. Sąd Rozjemczy w Krakowie oddałit Pana z żądaniem skargi z powodu nie wniesienia skargi do przysługujących Panu praw zaskarżenia kopalni o rentę, bo z jej winy pozbawiony Pan został renty.

Czytelnikowi do Rakki. Podpis sprzedającego nieruchomości na kontrakcie kupna sprzedaży musi być notarialnie albo sądowo legalizowanym.

HUMOR.

COŚ Z HISTORJI.

Podczas matury stawia przewodniczący abiturjencie imieniem Helena, następujące pytanie:

— Jak się nazywała ta królowa, o którą wybuchła wielka wojna w Grecji starożytnej?

Uczenica milczy. Nauczycielka, chcąc jej dopomóc, szepcze:

— Nazywała się tak, jak ty.

— Rabinowiczówna! — woła z zadowoleniem abiturjentka.

MIEDZY ŻYDKAMI.

— Jak wam się zdaje, czy będzie wojna?

— Ja wątpię o tem...

— Dlaczego wy wątpicie o tem?

— Bo ja nie widzę u żadnego państwa wolnej gotówki, a czy wyscie kiedy słuszeli że można strzelać na kredyt?

— Słuchajcie, Symche, co to jest takiego stratosfera?

— Ja myślę, że to jest nowe konto księgowości „na straty”.

W SZKOLE.

Nauczyciel (dekluuje): Ja nie śpiewam, ty nie śpiewasz, on, ona, ono nie śpiewa, my nie śpiewamy, wy nie śpiewacie, oni, one nie śpiewają! Morycek, powtórz to, co w tej chwili powiedziałem!

Morycek: Nikt nie śpiewa, panie profesorze!

Z Brzeska

Znowu składnicę soli oddano w ręce żydowskie

Składnica Kółek Rolniczych w Brzesku od niepamiętnych czasów posiadała hurtowny skład soli. Z dniem 1-go lipca odebrano Składnicy koncesję na hurtownię i nadano ją Legji Inwalidów w Krakowie, która ją przydzieliła jednemu inwalidzie.

Ten inwalida — Polak nie miał atoli nic spieszniejszego do czynienia, jak wydzierżawić ją żydowi Landauowi w Brzesku.

Za to, że rany odniósł i kaleką wrócił z pola walki wołamy temu inwalidzie: cześć!

Miara cierpliwości chrześcijańskiej się przebieża.

A kiedy wielicki Magistrat zabierze się do porządków na placach i ulicach: do zamiatania kurzu — czyszczenia kanałów zwłaszcza w dzielnicach dalszych? Przecież kanał i bruk koło domu p. Wiceburmistrza Dra Horowitza już skończony! Trzeba i o Polakach pomyśleć! Nie można wiecznie żydom się wysługiwać.

Ciekawy zaszedł wypadek w motorówce wielickiej przed paru dniami. Żydóweczka **Wimmerówna** zachowała się ordynarnie wobec starszego pana. **Konduktor kolejowy zażądał od niej wylegitymowania się**, kim jest. Bezczelnie odmówiła okazania miesięcznej karty, a zarazem legitymacji, tak, że ten musiał z nią na stacji w Wieliczce spisać protokół i oddać sprawę Dyrekcji. W tej samej motorówce żyd **Pinter** odmówił okazania biletu jazdy — dlatego, że **konduktor nie miał na rękach „rekawiczki”**... Również sprawa poszła do Dyrekcji kolei. Zarówno **Wimmerówna**, jak i **Pinter** winni być surowo ukarani za stawianie oporu władzy kolejowej. Ludność polska, jadąca motorówką do Wieliczki, była zachowaniem aroganckich żydów nadzwyczaj oburzona i domagała się surowego ich ukarania. Zaraz na miejscu utworzył się polski komitet, — który tej sprawy dopilnuje.

Czy widział kto coś podobnego?! Majstro wie, Sosin i Suski, Polacy i Katolicy, wprowadzili przy budowie domów żydowskich niebywały zwyczaj. Kiedy doprowadzili mury pod dach — wywiesili w środkowym oknie frontowej ściany na piętrze duży karton ubrany kwiatami i wstążkami o barwach polskich, a na nim mniejszej taki napis: „Temu domowi” (którego właścicielem jest żyd) „pobłogosław Panie! I chroń go od pożarów — święty Florjanie!” Czy ci majstrowie nie upadli na głowę?! Czy się zastanowili nad swoim dowieciem?! **Błogosławieństwo Boże w pojęciu katolickim i pomoc św. Florjana ofiarują wrogiom naszej religii dlatego, by lepiej oblać wiechę!** Oj, Polacy — Polacy — Katolicy! co ze świecami bierzecie udział we wotywie waszego cechu w kościele: nie wstydziecie się za flaszke wódek sprzedawać żydowi swoje pierworodzwo!!! Oj, Ezawy, Ezawy biblijne! Powiecie, że to nie wy — ale „wasi ludzie”... **A jakże ich prowadzicie i wychowujecie, jako ich przełożeni — majstrowie!** Co sobie o was pomyślał sam żydzi?! Gdzie wasz honor — gdzie ambicja?! **Całujecie tą ręką, która was chłoscze!** Podluzujecie się żydowi w tak upadający sposób?! Wstyd!

O laźni żydowskiej — opalanej węglem salinarnym — napiszę przy innej okazji... gdy się sprawa lepiej wyjaśni...

Wieliczanin.

Ze zaś zaparł się ojczyście sławy, że po deptał nogami poczucie narodowe, że splamił honor narodowy przedzierzawieniem, jako inwalida hurtowni polskiej soli żydowi, przypominamy mu słowa Chochola z „Wesela”:

„ostał ci się ino sznur, ino szur!”

Obserwator.

Z Dubna.

Stosunki w naszym mieście.

Dubno — to miasto strasznie zażydzone, bo, jak twierdzą, jest tu 85 proc. żydów.

Co się tyczy odpoczynku niedzielnego i świątecznego, to już chyba wyżej krytyki, bo w niedzielę rano przy głównej ulicy, prowadzącej do centrum miasta, bez najmniejszej obawy „panowie” żydowie — rzemieślnicy, kowale kują konie kłakiarskie, robocze, jakgdyby niedzieli lub święta wcale nie było. W święta katolickie i niedziele buduje się tutaj domy mieszkalne i gospodarcze i nikt żydom w tem nie przeszkadza.

Tutaj po prostu nie znają żydzi ustawy o spoczynku niedzielnym i znać nie potrzebują, bo niema nikogo, coby nad jej wykonaniem czuwał.

Nie my też tutaj rządymy, lecz żydzi. My jesteśmy na drugim planie i nawet walczyć się nam nie chce z nawalą żydowską.

Dubniak.

Z Drohobycza

Miasto placzu na ziemi niewoli żydowskiej.

Za czasów niewoli austrackiej było nie do pomyślenia, by żydzi rządili jakim miastem w Galicji, jak to się obecnie dzieje w naszej Małopolsce, ziemi niewoli żydowskiej.

Na dowód przytoczę jeden fakt. W r. 1890 było 2083 członków żandarmerji austrackiej, w tej liczbie 3 żydów, mianowicie Teper, Gold i Singer, którzy zostali komendantami posterunków. Singer w Hucie Różanieckiej, pow. Cieszanów zebrał instrukcje, plany mobilizacyjne i uciekł z tem do Rosji. Wówczas rząd austriacki wydał tajny rozkaz, aby żydów nie przyjmowano do żandarmerji i czuwano nad pozostałymi.

W Polsce inaczej! Żydów przejmują się do policji a szczególnie na agentów policyjnych, którzy też pilnie goja strzegą, tylko żda komunisty dopatrzyć się nie mogą. Wśród tych panów są tak czule i dbale o zdrowie nas katolików jednostki, że niech np. ktoś na dziedzińcu kościelnym w Drohobyczu wywiesi plakat „Hasła Podwawelskiego”, to taki pan natychmiast służbowo go zrywa, by nie ucierpiała na tem powaga kościoła katolickiego i by jaki chrześcijanin nie zapadł na straszną chorobę, która

obecnie, jako epidemia szerzy się w Grecji, a głównie w Salonikach, a nazywa się „paranoja antyjudajska”. Straszne, czegośmy się w Polsce nie doczekali za czasów jej wolności, za którą my i bracia nasi krew przelewali. A czego się doczekamy, gdy beczynni pozostaniemy?

Ważny taki Drohobycz! Tutaj panowanie jest bezapelacyjne żydowskie. Wielko-rządca jest p. dr. Lejba Tannenbaum, głowa miasta i prezes kahału. Jako wiceburmistrz rządzi on tutaj absolutnie z pomocą swej przybocznej armji „Nejgoszganeeł”, który posiada prawa „Hazaka” i „Meropia” i „Bel Dinu” zaznaczającym na każdym kroku swoje „ja”.

Mamy tu wprawdzie burmistrza litewskiego pochodzenia p. inż. Reutta, lecz o nim woli milczeć przyzwoitość śpiewaka, gdyż jest niemowleciem w rękach żydowskich, nie umiejąc się bez żydowskich obcy pie luszek. Mając więc taką bezgłową głowę, nie dziwi nikogo, że zażydził faktycznie nasz magistrat, a czynny jego odstraszającym będą przykładem dla przyszłych pokoleń. Bo proszę zważyć:

Referentem podatkowym jest żyd **Herszko Kriegel**, który w porozumieniu z Lejbem zwalnia żydów z podatku a różnice nakłada na katolików.

W magistrackiej Kasie oszczędności rządzi żyd **Icek Schnepl**, który pobiera emeryturę 700 zł., a jako kontraktowy urzędnik ma drugą pensję tylko na to, by tej pensji czasem nie zabrał chrześcijanin. Dzieje się to w tym czasie, gdy Warszawa głosi, że należy zredukować urzędników, pobierających podwójne pensje. U nas atoli teoria a praktyka to dwie odrębne siostry, zawsze idące różnymi drogami, nigdy wspólne. Nie sposób tutaj podać wszystkich żydów w magistrackim rządzie i wyliczyć wszystkich „szabesgoi” w nim z łaski Lejby zatrudnionych.

Bakcył żydowski przeniósł się i na naszych „wielkich” w mieście. Taki p. **Sztinzing**, profesor gimnazjalny i prezes „Sokoła” buduje dom a wszelkie roboty przy nim oprócz murarskiej, bo w tym zawidzie żyda niema, oddał żydom. Starani chrześcijańskich rzemieślników nie raczył wcale wziąć pod uwagę.

Mówi się zwykle: „ryba od głowy cuchnie, nie więc dziwnego, że za przykładem prezesa Sokoła poszli i inni. Bakcył ten przyjął się zwłaszcza w okolicy.

W **Mrażnicy** budują kościółek. Budowę prowadzi p. inż. Juracz i Koznarowicz. — Cóż? kiedy ten kościółek budowany jest na krzywdzie rzemieślnika polskiego, bo prócz murarki wykonują wszelkie prace przedsiębiorcy — żydzi. Lecz buduje go się na większą chwałę Bożą! Tfu!

W **Drohobyczu** przy Rynku 12 buduje dom żydówka **Adolfowa**. Z budownictwem zrobiła atoli umowę, że prócz robót murarskich musi wszelkie roboty oddać rzemieślnikom żydowskim.

W niezadługim czasie nasi szabesgoje po stawia tutaj mur placzu, przy którym sami płakać będą.

Rzemieślnicy.

Z Nowego Targu.

Bezczelność żydowska.

W Nowym Targu istnieje sklep z obuwiem, którego właścicielem jest niejaki **Natowicz**. Jestto natura typowy żydowska, jak to się mówi, potomek tych, co Pana Jezusa krzyżowali. Żyd ten ma podobno za sobą wielkie doświadczenie kilkorazowego bankruta.

W tych dniach pewna klientka przy zakupie obuwia została przez tegoż **Natowicza** i jego żonę obrażoną w sposób, którego tutaj wydatnić nie można.

Tak to żydzi, skoro w pióra porosna, obchodzą się z nami. Nic atoli nie szkodzi, że Polakom dają od czasu do czasu taką „so-czystą” naukę, niechaj się do nich nie pchają.

Dziwne tylko, że w Nowym Targu jaki katolik Polak nie może otworzyć podobnego sklepu z gotowym obuwiem, podczas gdy trzech żydów tutaj dobrze prosperuje.

Antysemitnik.

Ze Stróż

W imię prawdy.

Ostatnim czasem stałemu naszemu korespondentowi z Nowego Sącza nie dopisało szczęście, bo w swych korespondencjach do nosił nam nieścisłości. Zawiodła nas jego wiadomość ze Stróż, w której zaatakował niechcąc, niesprawiedliwie tamtejszą nauczycielkę.

Jak się obecnie z wiarogodnego źródła dowiadujemy, to tamtejsza nauczycielka absolutnie na krytykę tak ujemną nie zasługuje. Przeciwnie pani ta cieszy się we wsł wielkiem i zasłużonem poważaniem nie tylko jako krzewicielka oświaty, ale również jako organizatorka zebrań, pogadanek itd. — Pracując stale na niwie społecznej potrafiła sobie zdobyć zaufanie ludności, a że ma i niechętnych, to jeszcze nie upoważnia nikogo do ujemnego pisania o niej. Stwierdzamy też z całą uprzejmością, że pani ta z tamtejszym właścicielem sklepu nigdy nie miała nic wspólnego i że nasza korespondencja polegała na fałszywej informacji.

Z Nowego Sącza.

Obać nam należy o swoich.

Przy ul. Jagiellońskiej l. 6, w kamienicy p. Dzieciolowskiego, otworzyła sierota po sierżancie Wojsk Polskich p. A. Hulakówna salon mód. Matka wspomnianej utraciła w czasie wojny męża oraz jedyne syna, sama zaś po śp. mężu swym pobiera pensję w sumie 24 zł. miesięcznie, mając na utrzymaniu dwie córki.

Najstarsza Aurelia chwyciła się pracy u

modniarki żydówki Borgenicht. Ponieważ do tad na 10 firm żydowskich była tylko jedna katolicka, przeto po 9 latach pracy w żydowskim interesie usamodzielniała się. Z tą chwilą rozpoczęły dni krzyżowe dla niej. Żydówka Borgenicht z pod bramy katolickie go salonu mądź zabiera Polce klientelę, oklamując ją, że u niej taniej. Przez cały dzień czatuje ta żydówka na klientki p. Hulaków, stwarzając jej w ten sposób najbrudniejszą konkurencję.

Żydzi nie mogą znieść, że w ich żydowski monopol wkradła się katolicka i że na 10 modniarek żydowskich są w mieście 2 katolickie. Lepsze panie unikają żydówki, lecz zrozumienie, że nam trzeba swoich popierać, nie przesiąknęło jeszcze ogółu.

Sądźmy, że panie nasze z Nowego Sącza nie zapomną popierać żony po żołnierzu polskim a córka poległego na placu wojny i że tę placówkę polską stale darzyć będą swemi względami. Nam zawsze pamiętać należy o hasle: swój do swego po swoje, by żyć i istnieć jako samodzielny naród, który siebie umie szanować.

Ze Stryja

Na żydowskim chlebie.

Co to znaczy pozostawać biednej dziewczynie na żydowskim chlebie, tego doznała tutaj Rusinka Anna Petruszewska, która pracowała w hotelu „Imperial”. Nieraz skarżyła się na liche utrzymanie. Wówczas otrzymała odpowiedź, „by sobie poszła na ulicę zarobić”.

Zelazną oszczędnością i odejmowaniem sobie od ust, zaoszczędziła 300 zł. Pewnego dnia udała się do cerkwi na nabożeństwo. Kiedy powróciła zastała kufer rozbity i pieniądze skradzione. Podejrzanie padło na portiera Samuela Hahn'a, żyda. Wyznaczona została rozprawa sądowa, lecz zapowzwo biedna dziewczyna nie otrzymała, przez co nie stawiała się i sprawa upadła.

Za swą ciężką pracę od 6 tej rano do 10 tej wieczór miała taką pociechę, że jej jeszcze z takim trudem uskładany grosz ukradziono i że nawet swojej krzywdy doznać nie mogła.

Tak bywa na żydowskim chlebie.

—ośo—

Swego czasu donosiłem, że do Mszy św. przygrywało tutaj dwóch muzyków wojskowych żydów. Jak się dowiedziałem dowódca pułku p. pułkownik Komierowski nie o tem nie wiedział, tak że jego tutaj zarzut profanacji Mszy św. spotkać nie może, co z przyjemnością zaznaczam.

Obydwa żydkowie już więcej do Mszy nie grywają.

Jeden z obrońców Lwowa.

Z Rozwadowa

Rozmaitości z naszego żydowskiego grodu.

Na „Puryc z nad Sanu” chcą się koniecznie żydzi pomścić. Najmniejsze żydziadko już mu się odgraża. Na szczęście nie wiedzą, kim ten Puryc z nad Sanu w rzeczywistości jest. Domyślają go się nieledwie w każdym przechodzącym chrześcijanie. Z bezczelnością właściwą rasie semickiej, gdy się czuje na siłach, gwiżdżą za chrześcijanami i krzyczą za nimi, upatrując w nich „Purycy”.

Berek Reich w ostatnim czasie wykupował najczęściej „Hasło Podwawelskie”, by się innym do rąk nie dostało i każdemu przechodniowi opowiadał, że teraz już „Puryc” napewno będzie ukarany, bo sprawę już oddał adwokatowi aż z Katowic.

„Puryc z nad Sanu” tymczasem śmieje się z tych pogroźek w kuliak a na dowód pisze znowu o wiceburmistrzu Berku Reichu i jego gospodarce gminnej.

Swego czasu „Hasło Podwawelskie” poruszyło już sprawę dzierżawy targowego. W marcu b. r. skończyła się dzierżawa targo-

wego jaką mieli w posiadaniu żydzi, Wiederspiel z zawodu fruzjer, i Wiesenfeld, kupiec.

Katolicy, którzy koniecznie chcieli na ten rok 1931-32 wydzierżawić targowe, napróżno oczekiwali ogłoszenia licytacji. Minęły już trzy miesiące i jak słyhać, ci dwaj żydzi otrzymali nadal dzierżawę bez żadnej licytacji i za te same pieniądze, jakie z pewnością daliby również katolicy a może i więcej, lecz Magistat stałe utrudnia katolikowi dzierżawę a popiera stale żydów. Nie rozchodziło się nam, gdyby Magistat postąpił w ten sposób, by jeden rok dzierżawę mieli żydzi, drugi katolicy i którzy w dzisiejszych czasach zupełnie są bez pracy, lecz odtąd pamiętamy, zawsze w posiadaniu dzierżawę mają tylko żydzi i do tego bogaci a bez żadnych skrupułów.

Żyd Wiederspiel ma dom piętrowy, wybudowany w ostatnich czasach, salon fryzjerski, w pobliżu kościoła farnego, w którym ustawy o spoczynku niedzielnym nie zna. Nie wie, co to bezrobocie, gdyż szabesgoje popierają go po przyjacielsku, i takiemu żydowi oddała gmina targowe. Więcej jeszcze boli, że ten Wiederspiel postępuje na targowicy bez żadnych skrupułów.

Często, a zwłaszcza na jarmark, przybywa ja gospodarze, mając cośkolwiek do sprzedania, lecz nie mając przy sobie grosza. Napróżno taki gospodarz zaklina się, na wszystkie świętości, że targowe zapłaci, niech tylko sprzeda swój towar, zjadł z wozu najbezczelniej zabiera mu przemocą, co się da, a gdy chłop stanie w obronie swego dobytku, to żyd ze synami pobija go do krwi. Świadczą o tem sprawy, zalegające w sądzie nieraz w jednym dniu po kilkanaście w tej materji.

Magistratowi naszemu o tem wiadomo, bo chłopci żalali się idąc, gdzieżby jednak wiceburmistrz chciał ich wysłuchać.

W obecnym czasie przynoszą kobiety borówki na targ. Kilka litrów tych jagód leśnych niesie kobiecina kilkanaście nieraz kilometrów do miasta. Żyd nie uważa na to, że borówki tanie, że kobieta niema na nich najmniejszego zysku, gdyż przyniesie, dajmy

na to, 5 litrów, to musi opłacić Wiederspielowi 30 gr. borówki sprzeda po 10 gr., więc zostaje jej 20 gr. Niech tylko kobieta spróbuje się bronić, to żyd zabiera jej wszystko i nadomiar awanturuje się. Miałem taki wypadek. Zapłaciłem chłopu za drzewo 2 zł. Chłop targowego 50 gr. Pozostało mu 1,50 zł. a chłop zrobił drogi do miasta i z powrotem 20 klm. Takie to porządki panują za rządu Berka Reicha.

Nasza Rada Miejska powinna choć cokolwiek zapoznać się z temi warunkami. Jeżeli dzisiaj bieda ich bije ze wszystkich stron, niechajże wie, że w państwie ma obrońcę, który nie pozwoli obdzierać go ze skóry.

Panu Burmistrzowi a raczej jego pamięci polecamy tę sprawę pod rozważę.

Apelujemy również do p. Starosty, by za swego częstego pobytu u nas, kazał przedłożyć sobie tę sprawę i nią się zajął.

Przed kilku dniami na posiedzeniu Straży Pożarnej, obracał miano dwóch obywateli do komitetu, który miał się zająć urządzeniem festynu. Tak naczelnik Straży p. Kałusza jak i jego podwładni orzekli atoli, iż wrogów — korespondentów „Hasła Podwawelskiego” do komitetu wprowadzać nie należy.

Wrogiem jest tutaj ten, co pisze prawdę o żydach. Po drugie: tych dwóch obywateli, nie mają wogół zielonego pojęcia o prowadzeniu korespondencji.

Zapomniała Straż Pożarna, jak czciła i wiatowała Berkowi Reichowi w święto św. Florjana, gdy obchodziła swą uroczystość strażacką, jak zajmowano się Berkiem do białego dnia, jak go na rękach dźwigano, jak mu na głosy śpiewano, jak wszystko rycało jak trąby jerychońskie z p. Serwackim „nadszabesgojem” na czele.

Gdzie to wówczas pozostała wasza dumna narodowa? Gdzież to była wasza ambicja?

Odwiedzajcie on się Wam kiedyś za te wiwaty, odwiedzajcie. Świeczki każe wam gasić i wodę nosić w szabes, jak to rozkazywał policjantom gminnym.

Puryc z nad Sanu.

Przy zakupach prosimy powoływać się na ogłoszenia w „Hasle Podwawelskiem”

KATOLICKIE FIRMY GODNE POLECENIA:

Pod Kurjerkiem, poleca znakomite zimne i ciepłe przekąski, oraz wszelkie napoje do najwykwintniejszych, Kraków, Wielopole 5. —

Bartosiewicz Ludwik, Restauracja „Pod Ratuszem”, Kraków, Rynek gł. 30.

Bobrowski Julian, handel kolonialny i delikatesów. — Wina, Wódki i Konjaki. — Kraków, Łobzowska 6. Tel. 12438.

Cyankiewicz Józef, najsolidniejszy sklep zegarmistrzowski - jubilerski, Kraków ulica Sławkowska 1.

Chrześcijańska Kolektura J. Dzierżanowski Warszawa, Nowy Świat 64.

Drogueria spadk. Mra St. Millerowicza i Ska dawniej Mr. Fr. Zopoth i Ska Kraków, ul. Sienna 12. — Poleca perfumy, kosmetyki, opatrunki, oraz wszelkie zioła według metody leczenia Ks. Kneippa.

Prakarnia Ludwik Gronus i Ska, Kraków, ul. Stolarska 6.

Jana Gawronka, Pracownia nowoczesnego malowania pokoi, Kraków Dz. XIII, — pod Salwatorem, ul. Emaus 1. 2. Dom własny. Rok założenia 1915. — Wykonuje wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące: Pokoje, sale, klatki schodowe i t. p. Podejmuje się kompletnego malowania całych budynków, jakoteż drzwi i okien. Na żądanie służy najnowszymi wzorami i kosztorysami. Roboty na prowincji wykonuje w najkrótszym czasie po cenach przystępnych.

Maruńczak Michał, Skład materiałów chirurgicznych i sanitarnych, Kraków, ul. Sławkowska 10.

Maszynowa Pracownia Stolarska wyrobów meblowych i budowlanych Władysława Staszewskiego, Kraków, XXII. Józefińska 21. Tel. 157-82.

Piwo okocimskie barona J. Götza w Okocimie.

Mechaniczny Zakład Stolarski i artystyczna wytwórnia mebli — Antoni Grohmann, Kraków, Pedzichów, Boczna 4.

Mechaniczna wytwórnia pieczywa J. Zieliński, Kraków, ul. Karmelicka 21. Telefon 138-67.

Nikiel J. A. Skład instrumentów muzycznych, Kraków, Szewska 2.

Obuwie wytwórnia „Franko”, Kraków, ul. Florjańska 29 w sieni.

Nowo otworzony Magazyn Konfekcji dziecięcej Stanisława Szostek, Kraków ul. Florjańska 47, w podw. Pracownia sukien damskich Warszawska 1. Telefon 165-05. poleca: sukienki, płaszczyki, mundurki szkolne do wszystkich zakładów naukowych oraz ubranka chłopięce. Tamże przyjmuje zamówienia.

Porębski STEFAN, Kraków, Rynek

gł. 32, poleca: Torebki dam-

skie, portmonetki, portfele, te-

czki, manicury, parasole, plec-

ki, kasetki do kart i inne oraz

wielki wybór pończoch, skar-

petek, szelek, grzebieni, szczo-

tek do włosów, zębów i pazno-

kci, jak również największy wy-

bór zabawek na każdą porę ro-

ku.

Skład materiałów na wszelkie roboty ręczne. Specjalność: Artykuły D. M. C. — Kraków Sukienice 30. — Helena Goźdzewska.

PLÓTNA do wypraw: bieliźniane, pościelowe, obrusy, ręczniki, chusteczki, ściereczki koldry, koce, kapy, drelichy materace, weby, popeliny i zefiry, pończochy damskie i dziecięce, skarpety, krawaty, koszule męskie, na miarę dzienne, sportowe i turystyczne, króć i wykończenie bardzo solidne. — Poleca Fabr. Skład Plócien. Bielizny i towarów białutnych R. Kowalski, Kraków, Wiślna 8. Ceny niskie. — Wielki wybór.

Pracownia artystyczna - rzeźbiarska Wojciecha Maciejewskiego w Krakowie, ul. Mazowiecka 82, wykonuje wszelkie roboty kościelne a mianowicie: ołtarze, figury, ambony, ramy do stacji, jakoteż z płaskorzeźbami oraz konfesjonały i chrzestnice bardzo starannie po nader niskich cenach.

Pracownia Krawiecka Michała Piwowarczaka, Kraków, ul. Starowiślna 36. — Wykonuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa wchodzące, a mianowicie: wszelkie dostawy dla straży pożarnej i wszelkie inne dostawy po bardzo przystępnych cenach.

SKALA — Salon mód męskich dla cywilnych i wojskowych. Kraków, Szczepańska 7 I p. — Właściciel Władysław Sroka.

„Szarotka” przedtem Dobrzyńska. Restauracja, Kawiarnia, Mleczarnia. Plac WW. Świętych 10. Telefon 3328.

Symonja. Nowo otwarty chrześcijański skład gramofonów, płyt, instrumentów przyborów muzycznych i radiowych.

Szczurkowski C. Kraków, Grodzka 2. Handel przyborów do szycia, haftu i krawieczyny, poleca pończochy i rękawiczki, oraz skład zabawek, gier towarzyskich, lalek, koni na biegunach, gier sportowych i t. d.

Szczerba Roman, Kraków, ul. Florjańska 40 poleca kapelusze, bieliznę, rękawiczki, skarpetki. Pektoraliki-Koloratki gumowe dla P.T. Księży.

Stenografii polskiej, lub niemieckiej z korespondencją wyucza własną metodyką (według systemu prof. Korbla) Marczewski. — Zgłoszenia: — Św. Jana 13 III. piętro. Nauka indywidualna, lub zbiorowa. Opłata umiarkowana. Na życzenie przygotowuje do egzaminu zawodowo-stenograficznego.

ZAKŁAD KRAWIECKI Piotra Wilkosa w Krakowie, Karmelicka 7. Wykonuje ubrania męskie, kostjmy damskie, solidnie i szybko po cenach bardzo przystępnych.

Mieczysław Tytko, Pracownia nowoczesnego malarstwa szyldów i napisów, Kraków, ul. Zwierzyniecka 34. — Podejmuje się: Złocenia szyldów szklanych i różnych. Malowania szyldów firmowych i bocznych. Złocenia liter plastycznych metalowych. Malowania szyldów świetlnych. Malowania reklam na boiskach sportowych. Rysowania wzorów liter plastycznych. Złocenia i malowania tabliczek na groby. Podaje plany na szyldy do zatwierdzania władzy. Wykonywanie wzorów na wozach autowych.

Węglarski Michał, Kraków, ul. Gołębia 5. telefon 1518, krawiec męski i damski.

Zakład Dentystyczny, Strzelbicki Stanisław Kraków, ul. Florjańska 15.

Zakład Rymarsko-Siodlarski IGNACY RYBKA w Krakowie, ul. św. Marka 20. — Wykonuje wszelkie roboty rymarskie, jakoteż różne uprząże sportowe i robocze, oraz przyjmuje wszelkie reparacje. Posiada na składzie walizy, torby, teczki, plecaki, piłki nożne i inne przybory sportowe. — Ceny umiarkowane.

ZAKŁAD NOŻOWNICZO-MECHANICZNY

„PRECYZJA”

KRAKÓW, UL. RAB. MEISELSA L. 8.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie wchodzące a to:

ostrzy: brzytwy, nożyczki, maszyny do włosów, manicure i t. d.
ostrzy: noże do maszyn do cięcia papieru i tektury, sztańce, reperuje powyższe maszyny, oraz maszyny do szycia drutem, perforowania i t. d.
ostrzy: noże, noże krzyżowe, do kutrasialki, reperuje maszyny i t. d.
ostrzy: nożyce, oraz ząbki do maszyn do szycia i t. d.
ostrzy: noże do szpaltowania, cięcia, do szurfowania i t. d.
ostrzy: nożyczki, noże kuch., stolowe, obsadza ostrza, reperuje maszyny do mięsa, prymusy, młynki do kawy i t. p.

SPÓLNIKA TYLKO KATOLIKA

z większym kapitałem przyjmie do wytwórni fabrycznej prawie nieznanego w Polsce artykułu

Zbyt i wysoka rentowność zapewniona współpraca pożądana.

Zgłoszenia: pod „Kapitał 77” do Administracji „HASŁA PODWAWEŁSKIEGO”. Kraków, Stolarska.

INSTRUMENTA MUZYCZNE
dętoł smyczkowe oraz części zapasowe do tychże. Stare instrumenta naprawia, zestrzaja kupuje lub wymienia na nowe

Józef Nikiel
Kraków, Szewska 2
Wszelkich porad przy zakładaniu i kompletowaniu zespołów orkiestralnych, udziela bezpłatnie.

SPÓLNIKA

z kapitałem i współpracą

do dużego przedsiębiorstwa tylko Katolika poszukując

Zgłoszenia do Administracji „HASŁA PODWAWEŁSKIEGO” pod „Spólnik”

PRACOWNIA OBUWIA
luksusowego i sportowego

Wiktora KUCA
w Krakowie przy ul. Kanoniczej 22

wykonuje roboty w zakresie wchodzące w najkrótszym czasie po cenach bardzo przystępnych

MIODOSYTANIA
KAZIMIERZA ROBACKIEGO
założona w roku 1841.
poleca wszelkie miody, tak do picia, jak i lecznicze od najstarszych.

KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 26.

Kupujcie u chrześcijan!